

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

**Järjestötoiminnan kehittäminen ja toiminnan
jatkuvuus**

Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto

Anna-Maija Vaimala

Kulttuurituotannon koulutusohjelma (240 op)

04 / 2015

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Anna-Maija Vaimala	Sivumäärä 39 ja 7 liitesivua
Työn nimi Järjestötoiminnan kehittäminen ja toiminnan jatkuvuus	
Ohjaava(t) opettaja(t) Minna Hautio ja Jenny Honka	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto	
Tiivistelmä <p>Järjestötoiminta on eräänlaisessa murrosvaiheessa, kun vanhat jäsenet ikääntyvät ja nuoria halutaan saada mukaan toimintaa. Uusia ideoita ja toimintatapoja halutaan löytää, jotta toiminnalle saataisiin jatkuvuutta. Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto kilpailee koko ajan jäsenistönsä ajankäytöstä, aktiivisuudesta ja harrastuneisuudesta, kun kilpailevia tahoja, erilaisia yhdistyksiä ja toimijoita aloittaa ja kehittää toimintaansa.</p> <p>Opinnäytetyöni käsittelee Ruotsissa toimivaa ruotsinsuomalaisen vähemmistön kattojärjestöä Ruotsinsuomalaisten Keskusliittoa. Selvitän opinnäytetyössäni laadullisen tutkimuksen menetelmien avulla miten kattojärjestön toimintaa voitaisiin kehittää niin sisäisesti kuin ulkoisesti sekä miten saadaan järjestötoiminnalle jatkuvuutta.</p> <p>Opinnäytetyöhön on kerätty aineistoa ruotsinsuomalaisille ja suomen kielestä ja kulttuurista kiinnostuneille kohdistetun tutkimuskyselyn ja Marttaliiton kehitysjohtajan Marjahelena Salosen haastattelun kautta. Tutkimuskyselyyn vastasi 353 henkilöä. Tutkimuksesta saatujen vastauksien perusteella kiinnostus suomen kieltä ja kulttuuria kohtaan kasvaa Ruotsissa asuvien suomalaistaustaisten keskuudessa. Haasteiksi kuitenkin osoittautuu tämän hetkisen toiminnan sisältö ja miten saada ihmiset käyttämään vapaa-aikansa myös kansalaisjärjestötoimintaan. Näihin haasteisiin pohdin ratkaisuja opinnäytetyössäni.</p> <p>Haastattelun kautta halusin saada ideoita Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton toiminnan rakenteelliseen kehittämiseen. Benchmarking-haastattelulla vertailin näiden kahden keskusjärjestön toimintaa ja poimin hyviä toimintamalleja Marttaliiton toiminnasta pohdittavaksi Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton toiminnan kehittämiseksi. Opinnäytetyöni lopussa esittelen aineiston ja havaintojeni perusteella kokoamani kehitysideat.</p>	
Asiasanat järjestötyö, kehityssuunnitelma, kehitystoiminta	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Anna-Maija Vaimala	Number of Pages 39 and 7 appendix
Title Development of Organization and continuity of operations	
Supervisor(s) Minna Hautio ja Jenny Honka	
Subscriber and/or Mentor The National association of Finns in Sweden	
Abstract <p>Organizational activities are in a transition when the members get older and young people are wished to get more involved. To provide continuity for the organization new ideas and practices need to be found. The National Association of Finns in Sweden competes for the time and activity of their members while more different organizations and associations are starting and developing their activities.</p> <p>The employer of the thesis is The National Association of Finns in Sweden. Qualitative research methods are used to figure out ways how the activities could be developed both internally and externally, as well as how to get continuity for the organization.</p> <p>The material for the thesis has been collected through a questionnaire for the Sweden-Finns and by interviewing Marjahelena Salonen the head of development of the Martha Association in Finland. 353 people answered the questionnaire. The results show that interest toward Finnish language and Finnish culture is growing among the people who has a connection to Finland but live in Sweden. The biggest challenges, however, turns out to be the current content of the activities and how to get people to use their free time in organizational activities. In this thesis I point out solutions to these challenges.</p> <p>Through the interview I wanted to get ideas for the structural development of the National Association of Finns in Sweden. Through the benchmark interview I compared the activities of these two organizations and picked up good practices from the activities in the Martha Association for consideration how to develop the activities in the National Association of Finns in Sweden. At the end of my thesis I introduce development ideas which are the end result of the material and my own observation.</p>	
Keywords Organization, development planning, development	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	RUOTSINSUOMALAISTEN KESKUSLIITTO	6
2.1	Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton toiminta ja organisaation rakenne	6
2.2	Järjestön toimintaympäristö: Kilpailu, vahvuudet ja heikkoudet	8
2.3	Toiminnan lähtökohdat ja tavoitteet	9
3	AINEISTON KERÄÄMINEN	10
3.1	Tutkimuskysely	11
3.2	Haastattelu	13
4	VASTAUSTEN ANALYSOINTI	14
4.1	Tutkimuskysely	14
4.2	Benchmarking-haastattelu	23
5	JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA KEHITYSIDEOITA RSKL:N TOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI	27
5.1	Toiminnan organisointi	27
5.2	Työntekijät	28
5.3	Organisaation toiminnan rakenteet ja säännöt	28
5.4	Toimintastrategiat ja toimintasuunnitelmat	29
5.5	Imago ja brändi RSKL:n toiminnalle	31
5.6	Toiminnan kehittämisstrategia	31
6	KÄYTÄNNÖN TOIMINTAIDEOITA	33
6.1	Teemoja toiminnalle	33
6.2	Lopuksi	37
7	LÄHTEET	38
8	LIITTEET	40

1 JOHDANTO

Idea opinnäytetyöhön tuli, kun työskentelin itse Ruotsinsuomalaisten Keskusliitossa ja huomasin, että toiminnan kehittämiseen olisi aihetta. Ruotsissa asuu paljon suomalaisia, joita tämän hetkinen toiminta ei tavoita. Opinnäytetyöni käsittelee ruotsinsuomalaisen vähemmistön kattojärjestöä Ruotsissa. Järjestötoiminta on eräänlaisessa murrosvaiheessa, kun vanhat jäsenet ikääntyvät ja nuoria halutaan saada mukaan toimintaa. Uusia ideoita ja toimintatapoja halutaan löytää, jotta toiminnalle saataisiin jatkuvuutta. Työn olen rajannut käsittelemään kattojärjestön toiminnan kehittämistä niin sisäisesti kuin ulkoisesti sekä järjestön toiminnan jatkuvuutta. Työn tilaajana toimii Ruotsissa vaikuttava Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto, josta tässä opinnäytetyössä jatkossa käytetään lyhennettä RSKL. RSKL on vuonna 1957 perustettu ruotsinsuomalaisten etuja ajava järjestö. Järjestöllä on tarve uudistua ja uudistaa toimintaa, kehittää sekä sisäistä toimintaansa että kentällä tapahtuvaa järjestötyötä.

RSKL:ssa nähtiin tarvetta opinnäytetyöllä, joka keskittyisi toiminnan kehityssuuntien kartoittamiseen ja kehityssuunnitelman luomiseen nähtiin tarvetta. Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto kilpailee koko ajan jäsenistönsä ajankäytöstä, aktiivisuudesta ja harrastuneisuudesta, kun kilpailevia tahoja, erilaisia yhdistyksiä ja toimijoita aloittaa ja kehittää toimintaansa. Opinnäytetyöni tavoitteena on löytää RSKL:lle toimivia keinoja toiminnan kehittämiseen ja toiminnan jatkuvuuden takaamiseen. Järjestötoiminnan kehittämisessä on mielestäni tärkeintä toiminnan kohteen mielipide, siitä syystä teetin tutkimuskyselyn, joka kohdistettiin ruotsinsuomalaisille. Halusin saada konkreettisia ideoita heiltä, joille Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton toiminta on tarkoitettu. Benchmarking-haastattelun kautta tavoitteenani oli löytää kehitysideoita järjestöltä, joka on onnistunut työssään vanhanaikaisen imagon uudistamisessa. Siitä syystä valitsin haastateltavaksi Marttaliiton kehitysjohtajan Marjahelena Salosen.

Itselleni opinnäytetyön aihe on tärkeä, sillä olen vuodesta 2011 ollut mukana RSKL:n toiminnassa. Ensimmäisen vuoden aikana olin harjoittelijana Mukulatfestissä, joka on Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton kaksikielinen lastenfestivaali sekä olin mukana tekemässä ajankäyttötutkimusta ”Kuinka tasa-arvoinen ruotsinsuomalainen nai-

nen/mies on kotona”. Vuoden 2012 alussa aloitin RSKL:ssa ensin järjestöassistentin työt ja huhtikuussa aloitin työt toimitsijana. Vastuualueinani olivat liikunta, teatteri, kehitystoiminta ja lasten ja nuorten toiminta. Työni kautta sain todella paljon tietoa ja kokemusta aiheesta. Opinnäytetyössäni tarkastelen kehitysideoita myös omien kokemuksiini ja tietojeni kautta. Aihe kiinnostaa minua myös koska minusta Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton työ on todella tärkeätä, ja toiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen on suomen kielen ja kulttuurin tulevasuutta ajatellen todella tärkeätä.

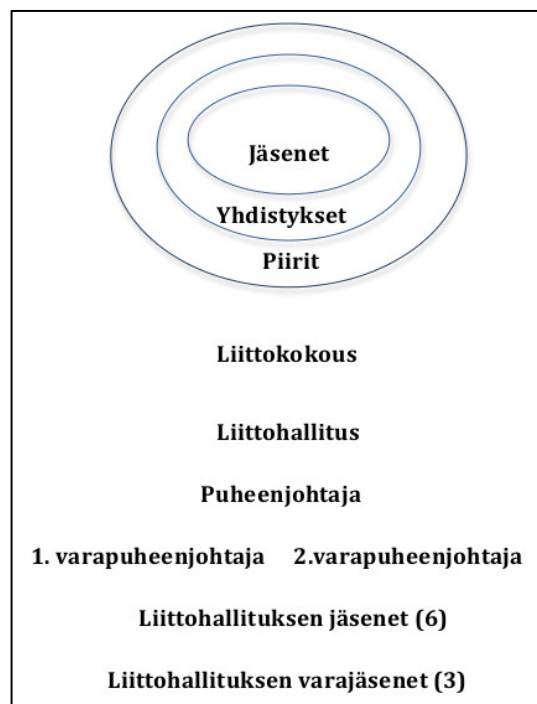
2 RUOTSINSUOMALAISTEN KESKUSLIITTO

Tässä kappaleessa kerron yleisesti Ruotsinsuomalaisten Keskusliitosta, sen nykytilanteesta, kilpailijoista ja sen tavoitteista.

2.1 Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton toiminta ja organisaation rakenne

Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto (RSKL) on ruotsinsuomalaisten oikeuksia ja etuja valvova ja ajava kansalaisjärjestö, joka on perustettu vuonna 1957. Ruotsinsuomalaiset ovat yksi viidestä vähemmistöstä Ruotsissa ja samalla niistä suurin. Vähemmistöjä koskevien lakien säätämien oikeuksien parantaminen on yksi RSKL:n keskeinen tavoite ja tehtävä. RSKL ajaa ruotsinsuomalaisten etuja ja tekee työtä sen eteen, että ruotsinsuomalaisten asema vähemmistönä Ruotsissa paranisi. RSKL on tiiviissä yhteistyössä valtion korkeimpien tahojen kanssa neuvoteltaessa näistä asioista (RSKL 2013). Tällä hetkellä RSKL:n liittotoimistolla työskentelee seitsemän työntekijää, joista kaksi osa-aikaisina. Toimistolla on yksi toimitsija, joka on vastuussa vähemmistö- ja kulttuuripolitiikan asioista. Liiton taloudesta ja hallinnosta vastaa taloudenhoitaja on kaksi järjestösihteeriä, vaihtenhoitaja, IT-vastaava ja vahtimestari. RSKL käyttää myös apunaan eri alojen asiantuntijoita esimerkiksi erilaisissa projekteissa ja työtehtävissä. (RSKL Toimintakertomus 2013)

RSKL järjestää erityisesti ruotsinsuomalaisille, mutta myös muille avoimia harrastusmahdollisuuksia, tapahtumia ja koulutuksia eri puolilla Ruotsia. Suurimmat toimialat ovat liikunta (Ruotsinsuomalainen Liikunta ja Urheilu, RSLU), teatteri (Ruotsinsuomalainen Harrastajateatteri liitto, RSHT), naistoiminta (Ruotsinsuomalaisten naisten foorumi, Foorumi), lapsitoiminta ja eläkeläistoiminta (Ruotsinsuomalaiset Eläkeläiset, RSE) sekä kasvavana nuorisotoiminta (RSKL 2013). Perinteitä vaaliva järjestö on murroksen partaalla, kun nuoria yritetään saada mukaan toimintaan ja kiinnostumaan suomen kielen oikeuksista Ruotsissa.

Kuvio 1: Organisaation rakenne

RSKL:n korkein päättävä elin on liittokokous, joka valitsee liitolle hallituksen aina neljäksi vuodeksi kerrallaan. Liittokokouksessa ehdolla, edustajina ja päättäjinä ovat jäsenseurojen valitsemat henkilöt. Liittohallitus valitsee keskuudestaan työvaliokunnan, joka tällä hetkellä koostuu puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista. Työvaliokunta toimii tällä hetkellä RSKL:n toiminnanjohtajana. (RSKL:n säännöt § 3, § 6, §7)

Järjestö toimii jäsentensä hyväksi. Keskusliitolla on noin 120 jäsenseuraa, joissa on noin 11 000 jäsentä. Jäsenseurat ovat tärkeimpiä paikallistason toimijoita, jotka teke-

vät omalla paikkakunnallaan vähemmistötyötä ja ajavat vähemmistön oikeuksia. Keskusliitto on seurojensa tukena ja apuna niin toiminnan kehittämisessä kuin vähemmistöpolitiikassakin. Ruotsissa on perustettu suomen kielen hallintoaluekuntia, joihin mikä tahansa kunta saa liittyä. Hallintoaluekunnaksi voi hakea mikä tahansa Ruotsin kunnista ja Ruotsin hallitus päättää hyväksytäänkö kunnan hakemus hallintoaluekunnaksi (Laki (2009:724) kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä § 7). Usein kunta anoo hallintoalueeksi liittymistä RSKL:n jäsenseuran aloitteesta, ja siihen pyritään, että Ruotsissa mahdollisimman moni kunta olisi hallintoaluekunta. Ruotsissa on voimassa vähemmistölaki, joka asettaa oikeuksia kansallisille vähemmistöille, mutta mikäli henkilö asuu hallintoaluekunnassa hänellä on erityisoikeuksia, kuten oikeus käyttää kieltään asioidessaan suullisesti tai kirjallisesti viranomaisen kanssa (Laki kansallisista vähemmistöistä, 8 §).

2.2 Järjestön toimintaympäristö: Kilpailu, vahvuudet ja heikkoudet

Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto saa koko ajan yhä enemmän jäsenistönsä ajankäytöstä, aktiivisuudesta ja harrastuneisuudesta kilpailevia tahoja, kun erilaisia yhdistyksiä ja toimijoita aloittaa ja kehittää toimintaansa. Ruotsinsuomalaisten Nuorten liitto on RSKL:n perustama, mutta vuosia sitten lakimuutos vaati, että kaikkien nuorisoliittojen on irrottauduttava keskusliitostaan. Niinpä nykyään toimii itsenäinen Ruotsinsuomalaisten Nuorten liitto (RSN), joka ajaa nuorten asioita lähinnä vähemmistöpoliittisella tasolla. Kilpailijana on myös Ruotsin suomalainen kirkko, joka on laajentanut toimialaansa lähivuosina pois uskonnollisista aiheista myös enemmän tai vähemmän vähemmistöpolitiikan puolelle. Kilpailutilanteessa yksi RSKL:n vahvuuksista on ehdottomasti se, että järjestöllä on pitkä historia ja se on vakiinnuttanut paikkansa niin ruotsinsuomalaisten keskuudessa kuin viranomaisten ja valtiovallan silmissä sekä Suomessa että Ruotsissa. Järjestössä on vahva ammattitaito niin vähemmistö-, kieli- ja kulttuuripolitiikan kuin erilaisten aktiviteettien, koulutusten ja seminaarien järjestämiseen.

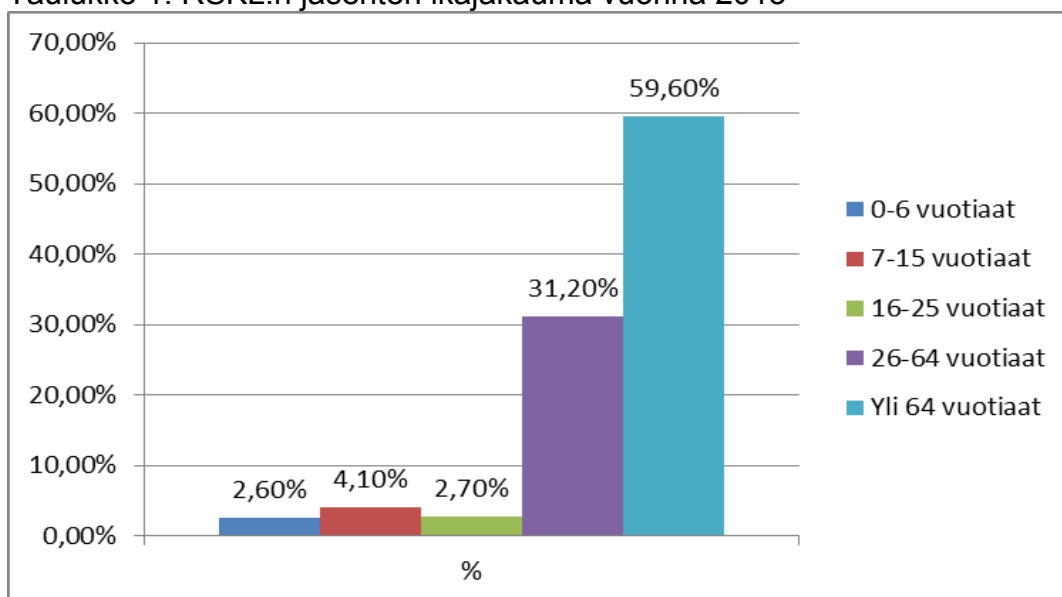
Osaksi vahvuutena ja osaksi haasteena järjestöllä on sen perinteisyys; moni asia tehdään edelleen kuten 1960-luvulla, eivätkä sellaiset toimintatavat välttämättä nyky-

päivänä kovin hyvin toimi tai houkuttelee mukaan uusia jäseniä. Toiminnassa on paljon byrokratiaa, joka usein hidastaa toimintaa ja lisäksi saattaa turhauttaa jäsenistöä. Suurimpana haasteena on kuitenkin jäsenistön ikääntyminen. Jäsenistöstä noin 59 % on eläkeläisiä, joista suuri osa on ollut Suomi-seuratoiminnassa mukana jo vuosikymmeniä (Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto 2013). Sukupolvien välinen yhteistyö ei aina toimi sujuvasti, sillä samanlaiset toiminnot eivät välttämättä kiinnosta jokaista ikäluokkaa. Haasteena on saada nuoret aikuiset ja nuoret kiinnostumaan vähemmistötoiminnasta ja antaa heille myös mahdollisuuksia toimia omien mielenkiinnonkohteiden mukaan. Tällä hetkellä nuoret eivät ole aktiivisesti mukana RSKL:n eivätkä RSN:n toiminnassa. Yhteistyö RSN:n kanssa saattaisi lisätä mahdollisuuksia nuorten mielenkiinnon herättämiseen. Lisäksi olisi tärkeä rakentaa silta RSN:n jäsenyyden ja RSKL:n jäsenyyden välille. Kun jäsen on liian vanha olemaan RSN:n jäsen hänen olisi luonnollista siirtyä RSKL:n jäseneksi.

2.3 Toiminnan lähtökohdat ja tavoitteet

Pitkään olemassa ollut järjestö on tällä hetkellä tilanteessa, jossa suurin osa jäsenistöstä on iäkästä ja nuorempia jäseniä tarvittaisiin mukaan, jotta liiton tekemälle tärkeälle työlle saadaan jatkuvuutta. Suuret ikäluokat ovat vuosikymmeniä toimineet ruotsinsuomalaisten hyväksi, jotta asema Ruotsin virallisena vähemmistönä on voitu saavuttaa. Jotta saavutettu vähemmistöasema saataisiin säilytettyä, on liitolla tärkeimpänä tavoitteena saada toiminnalleen jatkuvuutta vielä senkin jälkeen, kun suuremmat ikäluokat eivät enää jaksaa olla aktiivisesti toiminnassa mukana. Yli puolet jäsenistä on yli 64-vuotiaita, mikä tarkoittaa, että suuri osa aktiviteeteista, joita RSKL tarjoaa nykyään, on suunnattu vanhemmalle ikäpolvelle. Puhuttaessa eri ikäpolven ruotsinsuomalaisista käytetään usein ilmauksia ensimmäisen, toisen ja kolmannen sukupolven ruotsinsuomalaiset. Ensimmäisen sukupolven ruotsinsuomalaiset ovat Suomessa syntyneitä, Ruotsiin muuttaneita suomalaisia. Toisen sukupolven ruotsinsuomalaiset ovat Ruotsissa syntyneitä, joilla on ainakin jompikumpi vanhemmista suomalainen. Kolmannen sukupolven ruotsinsuomalaisilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka ovat syntyneet Ruotsissa ja ainakin toinen isovanhemmista on syntynyt Suomessa (Björklund 2009).

Taulukko 1: RSKL:n jäsenten ikäjakauma vuonna 2013

RSKL:n tavoitteena on saada suomen kielelle ja kulttuurille vahvempi asema Ruotsissa. Tavoitteeseen pyritään vahvistamalla ja kehittämällä liiton toimintaa niin, että se vastaisi jokaisen sukupolven tarpeita. Toiminnassa tulee ottaa huomioon monet eri ikäluokat, eri puolella Ruotsia asuvat ja toimivat henkilöt sekä erilaiset mielenkiinnonkohteet.

3 AINEISTON KERÄÄMINEN

Opinnäytetyöni menetelmät edustavat sekä laadullista eli kvalitatiivista tutkimusta että kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusta. Laadullisen tutkimuksen tyypillisiä aineistonkeruumenetelmiä ovat haastattelut, kysely, havainnointi ja erilaisiin dokumentteihin perustuva tieto (Tuomi & Sarajärvi 2009, 71). Aineisto kerättiin käyttämällä edellä mainituista kahta erilaista menetelmää: teettämällä tutkimuskysely ja tekemällä henkilöhaastattelu. Kvantitatiivinen tutkimuksessa aineistoa mitataan numeerisesti (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2007, 136). Tutkimuskysely oli avoin kaikille, ja oli suunnattu ruotsinsuomalaisille, suomenruotsalaisille ja suomen kielestä ja kulttuurista kiinnostuneille. Haastattelussa haastattelin kasvokkain Suomen Marttaliiton kehitystoiminnan johtajaa Marjahelena Salosta.

3.1 Tutkimuskysely

Opinnäytetyön tekeminen alkoi syksyllä 2013 teettämälläni tutkimuskyselyllä, jolla kartoitettiin ruotsinsuomalaisten ja suomen kielestä ja kulttuurista kiinnostuneiden henkilöiden ajatuksia muun muassa järjestötoiminnasta, sekä kiinnostusta suomen kieltä ja kulttuuria kohtaan Ruotsissa. Valitsin tutkimuskyselyn aineistonkeruumenetelmäksi sen tehokkuuden takia, sillä tutkimuskyselyllä pystytään tavoittamaan useita henkilöitä samanaikaisesti ja kysymyksillä voidaan selvittää monia asioita (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 190). Tutkimuskyselyn avulla haluttiin saada kehitysideoita RSKL:n toimintaan niiltä, joille toimintaa järjestetään, sekä kartoittaa sitä, millaisella tiedotuksella kiinnostuneita tavoitetaan parhaiten. Tutkimuskysely tehtiin Webropol-ohjelman avulla avoimena internet-kyselynä, joka lähetettiin RSKL:n jäsenseuroille, ruotsinsuomalaiselle medialle, ruotsinsuomalaisille kouluille ja suomen kielen hallintoaluekunnille. Näitä kaikkia pyydettiin mahdollisuuksien mukaan välittämään kyselyä eteenpäin. Tutkimus lähetettiin ennalta valikoimattomalle joukolle, joten minkäänlaista varmuutta vastausten määrän suuruudesta ja sitä kautta kyselyn tulosten käyttö- ja vertailukelpoisuudesta ei ollut. Tutkimukseen vastasi 353 henkilöä, joka on liian pieni otos, jotta tutkimus olisi kattava, kun otetaan huomioon että Ruotsissa noin 7,4 prosentilla väestöstä on suomalainen tausta (Statistiska Centralbyrån). Vastaukset olivat kuitenkin melko samankaltaisia, joten joitakin päätelmiä vastauksista pystyttiin tekemään.

Laatimani kysely oli puoliksi strukturoitu: osassa kysymyksistä oli valmiit vastausvaihtoehdot, joista osassa oli lisäksi avoin vastauskenttä. Osa kysymyksistä oli kokonaan avoimia. En ollut jaotellut kysymyksiä näkyvästi eri osioihin, mutta kysymykset koostuvat selkeästi samaa aihetta käsittelevistä kysymysryhmistä. Ensimmäiset kuusi kysymystä kartoittavat vastaajan taustaa: ikää, sitä puhuuko vastaaja suomea, ruotsia vai molempia kieliä, vastaajan suhdetta Suomeen ja onko vastaaja perheellinen vai yksinasuva. Jokaisessa kysymyksessä oli myös avoin vastauskenttä, jotta vastaaja sai esittää omia näkemyksiään. Tämän kysymysryhmän kysymyksillä halusin saada tietoa vastaajien taustoista sekä siitä, minkälaisia vastaajia kyselyllä on tavoitettu.

Kysymykset 7-13 koskivat vastaajan kiinnostusta suomen kieltä ja suomalaista kulttuuria sekä niihin liittyvää järjestötoimintaa kohtaan. Lisäksi ne kertoivat vastaajan kiinnostuksesta olla itse mukana järjestämässä erilaisia aktiviteetteja. Tällä kysymysryhmällä halusin kartoittaa sitä, millaista toimintaa vastaajat järjestöltä odottavat, haluavatko he vain osallistua toimintaan vai olla itse myös mukana järjestämässä toimintaa.

Kysymys numero 14 kartoitti tiedostuskanavia, joiden kautta kyselyyn vastanneet saavat informaatiota suomen kieleen ja suomalaiseen/suomenkieliseen kulttuuriin liittyvästä toiminnasta ja ajankohtaisista uutisista. Lopuksi halusin antaa kaikille vastanneille mahdollisuuden kirjoittaa muita kommentteja, jotta he saivat kertoa myös sellaiset asiat, joita ei ehkä kyselyssä muuten tullut esille.

Tutkimuskyselyn vastausten validiteettiin vaikuttaa se onko kysymyksillä mitattu juuri sitä, mitä oli tarkoituskin mitata, olivatko kysymykset hyödyllisiä, oliko niissä puutteellisuksia tai oliko joissain kysymyksissä päällekkäisyyksiä (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2007, 226). Tutkimuskyselyn vastauksia tarkastellessani huomasin, että seitsemännen kysymyksen vastausvaihtoehdot olivat hieman epäselvät. Seitsemännessä kysymyksessä kysyttiin kiinnostaako vastaajaa suomen kieli ja suomalainen kulttuuri. Vastausvaihtoehdoiksi annetaan kyllä/ ei/ molemmat kiinnostavat. Vastausvaihtoehtojen asetelussa epäselvyys tulee siitä, ettei vaihtoehdoissa eritellä kiinnostaako vastaajaa vain suomen kieli ja sen ylläpitäminen, vai kiinnostaako vastaajaa vain suomalainen kulttuuri.

Tutkimuskyselyssä kysyttiin myös puhuuko vastaaja vain suomea, vain ruotsia vai molempia kieliä. Tästä kysymyksestä olisi saanut enemmän irti kehitysideoita ajatellen, mikäli olisin kysynyt vaikuttaako RSKL:n tämän hetkisen toiminnan suomenkielisyys osallistumiseen.

3.2 Haastattelu

Toinen tutkimusmenetelmäni oli haastattelu. Haastattelu on joustava aineistonkeruumuoto, joka vähentää väärinkäsityksiä, ja jonka vastauksia on mahdollisuus tulkita paremmin kuin esimerkiksi tutkimuskyselyssä (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 200). Haastatteleamalla Suomen Marttaliiton kehitysjohtajaa Marjahelena Salosta halusin saada sekä vertailukohteita Marttaliiton kehitystoiminnasta RSKL:n kehitystoimintaan että kehitysideoita, joiden avulla RSKL:n toimintaa voitaisiin viedä eteenpäin. Näiden kahden järjestön toimintaa vertaillaan benchmarkingin kautta. Benchmarking on tapa oppia avoimesti paremmilta ja soveltaa opittua omaan organisaatioon (Tuominen 2005, 5).

Valitsin Marttaliiton kehitysjohtajan haastateltavaksi, koska Marttaliiton toiminta on organisoitua, menestyksekkästä ja mukana nykyajassa. Marttaliitto on onnistunut myös innostamaan nuoria mukaan toimintaan. Monien muiden järjestöjen jakama haaste nuorten saamisesta mukaan vastuullisiin järjestötehtäviin ei ole Marttaliitolla suuri ongelma. Haastattelua tehtäessä ja analysoitaessa on kuitenkin otettava huomioon tässä vertailtavien kansalaisjärjestöjen toimialojen erilaisuus. Marttaliitto tarjoaa kotitalousneuvontaa perheille ja tähtää toiminnallaan perheiden ja kotitalouksien hyvinvointiin (Marttaliitto 2015). RSKL taas on vähemmistön etuja ajava järjestö, joka tarjoaa myös erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja aktiviteetteja (Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto 2015). Vertaillussa on otettava huomioon mahdollisesti myös se, että toinen järjestö toimii Suomessa ja toinen Ruotsissa. Järjestötoiminta eroaa maiden välillä esimerkiksi siinä, että Ruotsissa ei ole yhdistyslakia ohjaamassa järjestöjen toimintaa.

Haastattelu on tehty käyttäen teemahaastattelun muotoa, eli haastattelulla oli tietyt aihepiirit, joiden perusteella esitin ennalta mietittyjä kysymyksiä, joita tarvittaessa täydensin lisäkysymyksillä. Haastattelun kysymysten aiheet olin jaotellut niin, että ensin kysyin haastateltavan omasta taustasta, jonka jälkeen kysymykset koskivat Marttaliiton kehittymistä ja toiminnassa tapahtuneita muutoksia. Jotta sain vertailukohteita RSKL:n organisaation toimintaan, selvitin haastattelukysymyksillä myös, miten Marttaliiton organisaatio toimii, miten ammattimaista toiminta on ja millaisia odo-

tuksia muilla toimijoilla on Marttaliittoa kohtaan. Haastattelussa pyrin siihen, että tilanne olisi enemmän luonteva keskustelu kuin haastattelu, jossa kysymykset ovat tarkoin ennalta määrättyjä. Tällä tavalla haastattelusta tuli mielestäni syvällisempi, ja sain sen avulla paljon näkökulmia ja ideoita, joiden käyttömahdollisuuksia voi tarkkailla RSKL:n toiminnan kehittämiseksi.

4 VASTAUSTEN ANALYSOINTI

Tässä luvussa analysoin sekä tutkimuskyselyssä että haastattelussa saamiani vastauksia.

4.1 Tutkimuskysely

Webropol-palvelussa tekemääni tutkimuskyselyyn vastasi yhteensä 353 ruotsinsuomalaisista tai suomen kielestä ja kulttuurista kiinnostunutta henkilöä. Statistiska Centralbyrånin mukaan vuoden 2012 lopulla 7,4 prosentilla Ruotsin asukkaista oli jonkinlainen suomalaistausta. Vastauksista on kuitenkin löydettävissä paljon yhtäläisyyksiä, joita voidaan pitää suuntaa antavina näkemysinä RSKL:n toiminnan kehittämiseksi. Kyselyyn vastanneet ovat halunneet osallistua järjestön toiminnan kehittämiseen, ja siksi heidän vastauksensa ovat arvokasta aineistoa.

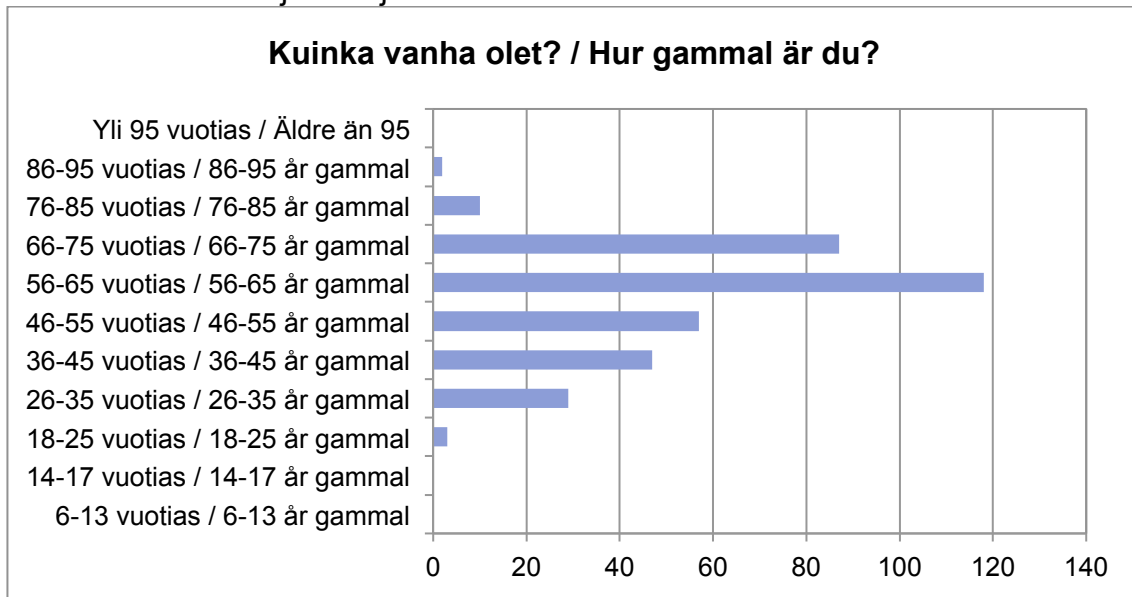
Ensimmäisen kysymyksen vastauksista käy ilmi, että 298 vastanneista on syntynyt Suomessa, 51 Ruotsissa ja neljä (4) jossain muualla. Tästä voidaan päätellä, että niin sanottuja toisen tai kolmannen sukupolven ruotsinsuomalaisia ei vastaajien joukossa ollut kovin montaa.

Toisella kysymyksellä vastaajan suhteesta Suomeen halusin selvittää, ovatko vastaajat pääsääntöisesti itse Suomesta kotoisin vai onko vastanneiden joukossa esimerkiksi suomalaisen kanssa naimisissa olevia henkilöitä. Kysymys oli avoin kysymys. Tämän kysymyksen avulla halusin laajemman näkemyksen siitä, millaisia hen-

kilöitä kyselyllä on saavutettu. Tämän kysymyksen vastauksilla on merkitystä aineiston tulkitsemisessa, kun tarkastellaan vastaajien monipuolisuutta taustojensa perusteella. Vastauksista käy ilmi, että vastaajien joukossa on pääsääntöisesti Suomessa syntyneitä, mutta myös henkilöitä, joiden vanhemmista vähintään jompikumpi on Suomesta. Vastanneista vain 7 kertoo olevansa naimisissa suomalaisen kanssa tai muuten vaan kiinnostuneita suomen kielestä tai suomalaisesta kulttuurista.

Kolmannessa kysymyksessä kysytään puhuuko vastaaja vain suomea, vain ruotsia vai molempia kieliä. Monissa yhteyksissä ilmenee ensimmäisen sukupolven ruotsinsuomalaisten epäily siitä että toisen ja kolmannen sukupolven ruotsinsuomalaisten passiivisuus järjestöelämässä johtuu osaksi siitä etteivät he osaa suomea, sillä suuri osa ruotsinsuomalaisesta järjestötoiminnasta tapahtuu edelleen suomenkielisenä. Vastaajista 319 kertoo puhuvansa sekä suomea että ruotsia, 27 pelkästään suomea ja 7 pelkästään ruotsia. Tutkimuskysely haluttiin tehdä nimenomaan sähköisellä kyselylomakkeella, jotta sillä tavoitettaisiin myös nuorempaa sukupolvea. Kyselyä yritettiin levittää Facebookin ja muun median kautta, pyydettiin ruotsinsuomalaisia kouluja levittämään kyselyä oppilailleen ja RSKL:n jäseniä pyydettiin levittämään tutkimusta kaikille mahdollisille tahoille. Kuten ensimmäisen kysymyksen vastauksista kävi ilmi, kysely ei kuitenkaan tavoittanut kovin hyvin toisen tai kolmannen sukupolven ruotsinsuomalaisia, vaikka tutkimuskysely oli sähköisessä muodossa ja vastaaminen vei vain noin 5 minuuttia aikaa. Tästä syystä kielitaitoa käsittelevän kysymyksen vastauksista ei voida päätellä vastausta toivottuun kysymykseen siitä, vaikuttaako toiminnan suomenkielisyys toisen ja kolmannen sukupolven osallistumiseen. Jälkikäteen ajateltuna olisi voinut kysyä erillisellä kysymyksellä siitä, vaikuttaako toiminnan suomenkielisyys osallistumisintoon.

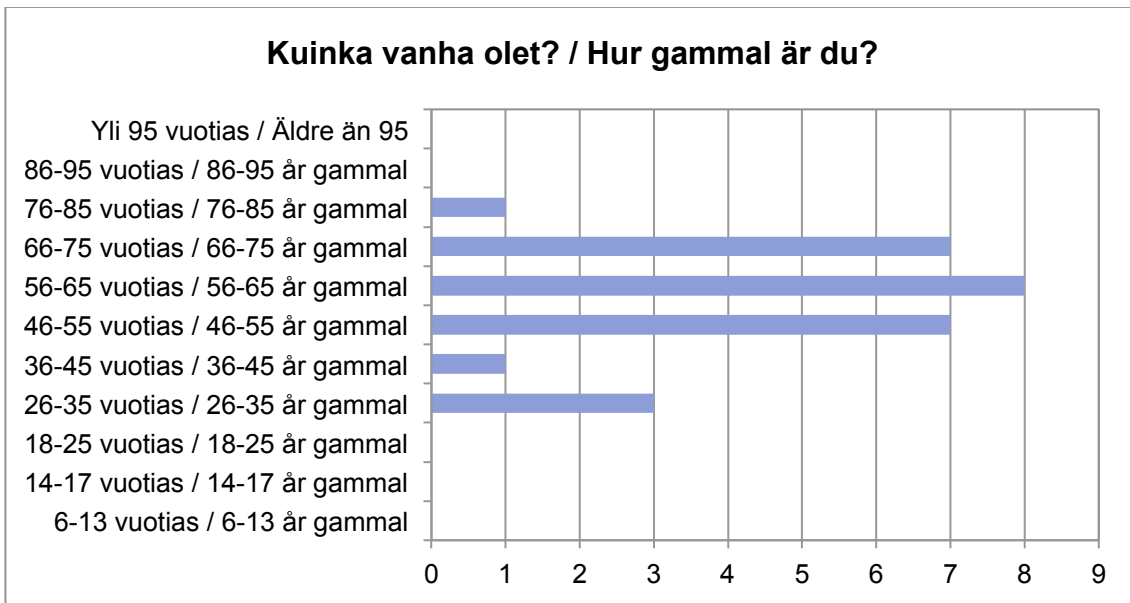
Taulukko 2: Vastaajien ikäjakauma

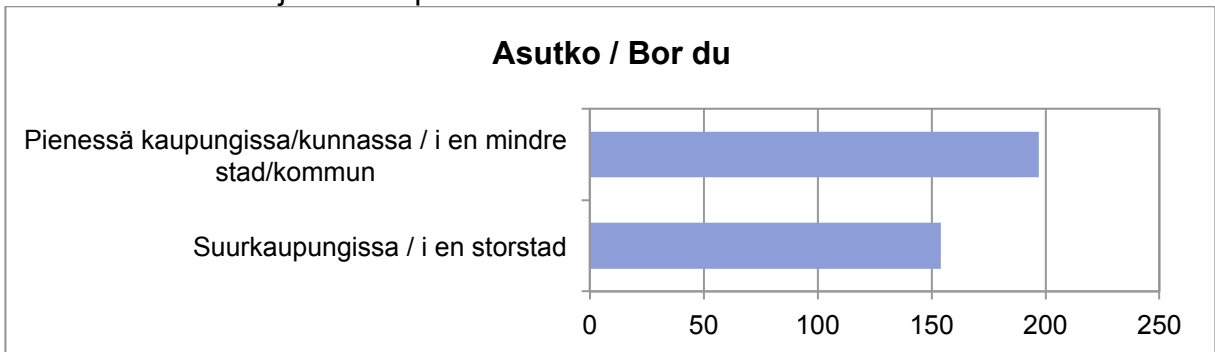
Neljännessä kysymyksessä kartoitettiin vastanneiden ikää. Tuloksista nähdään, että suurin osa vastanneista on 56-65-vuotiaita ja toiseksi eniten on tavoitettu 66-75-vuotiaita. Alle 55-vuotiaita vastanneista on 136 henkilöä eli yli kolmannes vastaajista, mutta alle 35-vuotiaita oli vain 32 vastaajista eli noin 9 prosenttia vastaajista. Tutkimuksen tulosten perusteella ei siis saada kovin suuren nuorisoryhmän mielipiteitä. RSKL:n jäsenistä vuonna 2013 64-vuotiaita oli 59,6 % (RSKL Toimintakertomus 2013). Verratessa tutkimuskyselyyn vastanneiden ikäjakaumaa RSKL:n jäsenistön ikäjakaumaan voidaan nähdä, että tutkimuskyselyyn vastanneet ovat keskimäärin hieman nuorempia kuin enemmistö RSKL:n jäsenistöstä.

Vertaillen kolmannen ja neljännen kysymyksen vastauksia keskenään nähdään, että vastanneista ne 27 jotka puhuvat vain suomea ovat 26-95-vuotiaita. Voidaan olettaa, että vanhimmat heistä ovat asuneet pitkään Ruotsissa, mutta eivät ole koskaan oppineet ruotsin kieltä. Voidaan myös olettaa, että nuorimmat vain suomea puhuvat vastaajat ovat uutta, ensimmäistä ruotsinsuomalaista sukupolvea, jotka ovat vasta muuttaneet Ruotsiin. Vastaajista 7 puhuu vain Ruotsia. Vertaillen ensimmäistä kysymystä vastaajan syntymämaasta ja kolmatta kysymystä vastaajan kieli- taidosta huomataan, että kolme vain ruotsia puhuvista on syntynyt Suomessa ja neljä Ruotsissa.

Taulukko 3: Vain suomea puhuvien ikäjakauma

Taulukko 4: Vastaajien asuinpaikkakunnan suuruusluokka

Ruotsin vähemmistölaki asettaa ruotsinsuomalaiselle vähemmistölle tiettyjä oikeuksia, joita pitäisi noudattaa paikkakunnasta huolimatta. Vähemmistölaki on kuitenkin ainoa laki jonka noudattamatta jättämisestä ei koidu rangaistuksia, ja tämä on varmasti yksi syy siihen, että monilla paikkakunnilla laki ei toteudu. Ruotsinsuomalaisen vähemmistön oikeudet ja harrastusmahdollisuudet riippuvat paljon myös siitä, millaisessa kaupungissa asuu.

Viidennellä kysymyksellä kartoitettiin vastaajien asuinpaikkaa, minkä kautta voidaan verrata, ovatko mahdollisuudet suomalaiseen toimintaan paremmat pienemmässä vai suuremmassa kaupungissa. Vastausten perusteella sillä, asuuko henkilö suurella vai pienellä paikkakunnalla ei vaikuttaisi olevan yhtä suurta merkitystä harrastusmahdollisuuksiin ja vähemmistöjen oikeuksiin kuin sillä, asuuko henkilö hallinto-

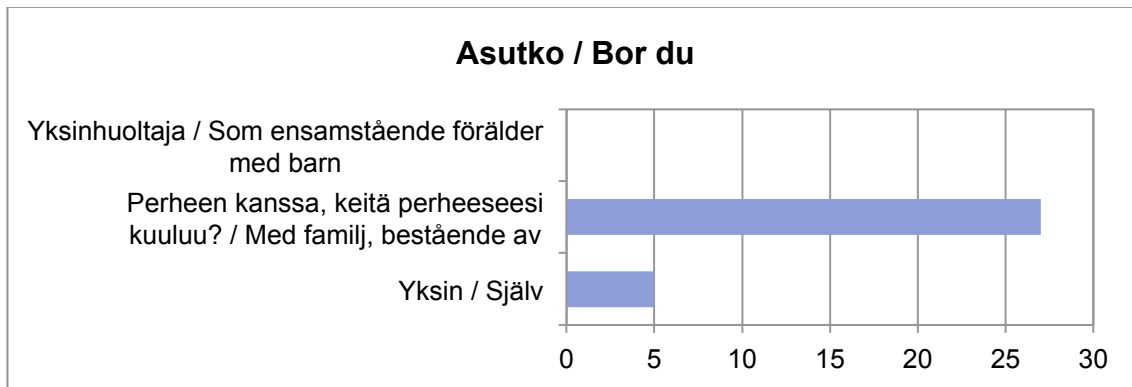
aluekunnassa. Tarkasteltaessa tutkimuskyselyn avoimia vastauksia tuli useassa vastauksessa esiin, että asuinkunnan liityttyä hallintoaluekunnaksi harrastus- ja toimintamahdollisuudet ovat lisääntyneet. Henkilöt, jotka asuvat jollain 52:sta suomen kielen hallintoaluekunnasta vastauksissa tuli esiin enemmän erilaisia, jo tarjolla olevia harrastus- ja toimintamahdollisuuksia.

Kulttuurin kokemiseen, kiinnostuksen kohteisiin ja omaan aktiivisuuteen vaikuttavat myös perhesuhteet, eli asuuko henkilö yksin, onko hän perheellinen vai yksinhuoltaja. Kuudennessa kysymyksessä kysytään asuuko vastaaja yksin, perheen kanssa vai onko hän mahdollisesti yksinhuoltaja. Kuudennen kysymyksen vastauksia voidaan tarkastella kahdeksannen kysymyksen yhteydessä, jossa kysyttiin minkälainen kulttuuri vastaajaa kiinnostaa tai millaisessa muodossa haluaisit suomen kieltä opiskella. Vertaillen näiden kahden kysymyksen vastauksia voidaan nähdä vaikuttaako asuinympäristö omiin kiinnostuksen kohteisiin, esimerkiksi minkälainen kulttuuri vastaajaa kiinnostaa tai millaisessa muodossa hän haluaisi suomen kieltä opiskella.

Seitsemännessä kysymyksessä kysyttiin suoraan kiinnostaako vastaajaa suomen kieli ja suomalainen kulttuuri. Vastausvaihtoehtojen asettelussa on pieni epäselvyys, sillä vaihtoehdoissa ei eritellä kiinnostaako vastaajaa vain suomen kieli ja sen ylläpitäminen, vai kiinnostaako vastaajaa vain suomalainen kulttuuri. Sen sijaan vastausvaihtoehdot ovat kyllä/ ei/ molemmat kiinnostavat. Koska ”kyllä” ja ”molemmat kiinnostavat” antavat saman vastauksen, voidaan vastaajien tulokset mielestäni yhdistää, jolloin 333:a vastaajista kiinnostaa suomen kieli ja kulttuuri, kun taas 20:tä vastaajista ei kiinnosta.

Kahdeksas kysymys on avoin ja sillä selvitettiin millainen kulttuuri edelliseen kysymykseen myöntävästi vastanneita kiinnostaa. Tämän kysymyksen vastauksiin vertasin myös kuudennen kysymyksen vastauksia (6. Asutko: Yksin, Perheen kanssa, keitä perheeseesi kuuluu?). Kysymyksen vastauksilla toivoin saavani konkreettisia ideoita RSKL:n toiminnan kehittämiseen. Verratessa kuudennen kysymyksen vastauksia kahdeksannen kysymyksen vastauksiin voidaan päätellä, että heitä, joilla on pieniä lapsia tai lapsenlapsia, kiinnostaa pääasiassa lastenkulttuuri.

Taulukko 5: Asuuko vastaaja yksin vai perheen kanssa

Opinnäytetyössäni esittämieni kehitysehdotuksien tavoitteena on muun muassa aktiivoida osallistumaan toimintaan ja saada RSKL:n toimintaan uusia jäseniä. Yhdeksäs ja kymmenes kysymys kartoittaa vastaajien kiinnostusta suomen kieleen ja kulttuuriin liittyvää järjestötoimintaa kohtaan. Vastanneista 249 kertoi järjestötoiminnan kiinnostavan heitä, 48 vastasi ettei toiminta kiinnosta ja 56 ei osannut sanoa. Kymmenennessä kysymyksessä annettiin mahdollisuus vastata omin sanoin, millainen järjestötoiminta kiinnostaisi tai miksi järjestötoiminta ei kiinnosta. Ne vastanneista, jotka sanoivat ettei järjestötoiminta kiinnosta, kertovat suurimmaksi syyksi (21 vastanneista) sen, ettei toiminta kiinnosta ylipäänsä tai seurojen tämän hetkinen toiminta ei ole kiinnostavaa. Muutamissa vastauksissa näkökulma on, ettei henkilö kaipaa ruotsin-suomalaisista toimintaa, sillä on kotiutunut ruotsalaiseen yhteiskuntaan, ja ruotsalaisessa järjestötoiminnassa on paremmat vaikutusmahdollisuudet ja verkostoituu paremmin. 15 vastanneista kertoi, etteivät he osallistu toimintaan, koska esimerkiksi lasten harrastusten takia ei siihen enää riitä aikaa. Yllättävää vastauksissa oli, että seitsemän (7) vastanneista kertoi, ettei järjestötoiminta kiinnosta Suomi-seuroissa vallitsevien konfliktien takia. Jos järjestötoimintaan osallistumisen esteenä katsotaan olevan järjestön sisäiset konfliktit, tulisi tällaiset tilanteet pyrkiä ratkaisemaan, jotta se ei olisi kenenkään osallistumisen tiellä. Vastauksista voi päätellä, että järjestön toiminnan sisällölle toivotaan muutosta. Järjestössä kannattaa kehitystoimenpiteitä suunniteltaessa linjata, missä toiminnan painopisteiden tulisi olla: tavoitellaanko erilaisen harrastustoiminnan lisäämistä vai jotain muuta.

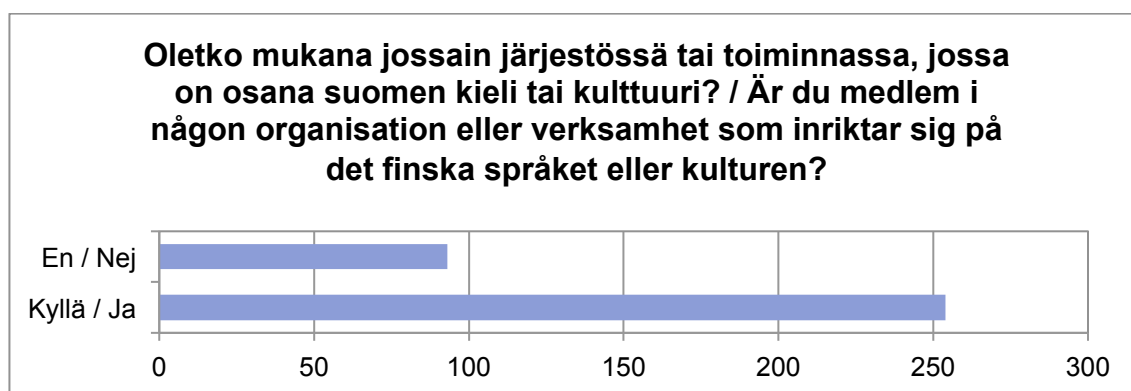
249 vastanneista kertoi järjestötoiminnan kiinnostavan heitä. Suurin osa vastanneista (123) on kiinnostunut erilaisista kulttuuritoiminnoista, joista musiikki, tanssi, kirjalli-

suus ja elokuvat ovat suosituimpia. 54 vastanneista kaipaa järjestötoiminnalta lisäpanostusta lastenkulttuuriin. Vastauksista käy myös hyvin ilmi, että nuorille aikuisille ja nuorille kaivataan paljon enemmän aktiviteetteja, jotka kiinnostaisivat heidän ikäluokkaansa.

Löytää perheille kohtaamispaikkoja, jossa lapset saa puhua suomea. Näyttää ja informoida suomesta ja suomalaisesta kulttuurista muille Ruotsissa. Nuorisojen kohtaamispaikat on tärkeimmät löytää, kun he ovat vaikea luokka aktivoida ja saada mukaan. (Lomake numero 143)

Vastaajista suuri osa on jo eläkkeellä, mikä tulee kymmenennen kysymyksen vastauksissa esiin selvästi, koska monet toivovat lisää eläkeläistoimintaa ja sen kehittämistä. Muutama mainitsee myös ns. juniorieläkeläistoiminnan, tarkoittaen nuoremmille eläkeläisille sopivaa ja kiinnostavaa toimintaa. Moni mainitsee etteivät tuolijumppa ja bingo kiinnosta nuorempia eläkeläisiä, vaan he kaipaavat muunlaista, virikkeellisempää ja aktiivisempää toimintaa.

Taulukko 6: Järjestötoiminnassa mukana olevat

Kysymyksissä 11 ja 12 selvitettiin, onko vastaaja mukana järjestötoiminnassa, johon liittyy suomen kieli tai kulttuuri, sekä kiinnostaisiko häntä olla mukana järjestämässä toimintaa, johon liittyy suomen kieli tai kulttuuri. Vaikka opinnäytetyöni on tarkoitettu työkaluksi Ruotsinsuomalaisten Keskusliitolle, kyselyllä haluttiin tavoittaa henkilöitä riippumatta siitä, ovatko he mukana järjestötoiminnassa vai eivät, sillä tavoitteena on saada RSKL:n toimintaan lisää uusia jäseniä. 254 vastasi olevansa jo mukana järjestötoiminnassa, kun taas 93 vastaajaa ei ole mukana vastaavassa toiminnassa. 196 vastasi, että heitä kiinnostaisi olla itse mukana järjestämässä tapahtumia. Tämä joukko on järjestön toiminnan kannalta tärkeä kohderyhmä saada mukaan toimintaan

ja pitää mukana siinä. He ovat myös hyvä joukko ideoimaan toimintaa. 26 vastanneista ei halua olla mukana järjestämässä, 52 vastanneista ei osannut sanoa ja 79 haluaa vain osallistua toimintaan, mutta ei järjestää sitä. Tästäkin kysymyksestä nähdään, että tutkimuskyselyllä tavoitettiin suureksi osaksi jo jäsenenä olevia, joten kovin suurta otosta ei mahdollisten uusien jäsenten mielipiteistä ja kiinnostuksen kohteista saatu. Yllättävintä vastauksissa oli, että vain 79 vastanneista haluaa vain osallistua eikä itse järjestää mitään. Koska niin suuri osa vastanneista kuitenkin on jo mukana toiminnassa, on tämä luku suhteessa aika suuri.

Kysymyksen numero kolmetoista (Minkälaisen toiminnan järjestäminen sinua kiinnostaisi?) vastaukset ovat saman suuntaisia kuin kysymyksen numero kymmenen. Vastanneet haluavat mieluiten järjestää toimintaa ja tapahtumia, joihin itse haluaisivat osallistua. Musiikkitapahtumat, kulttuuritapahtumat ja lastenkulttuuri ovat tässäkin kysymyksessä keränneet eniten vastauksia. Moni vastaajista kertoo myös urheilu- ja liikuntatapahtumien kiinnostavan. Vastaajan iästä riippumatta suuri osa vastanneista esitti huolenaan olevan toisen ja kolmannen sukupolven ruotsinsuomalaisten passiivisuus järjestötoiminnassa ja järjestötoiminnan jatkuvuus.

En osaa sanoa suoraan, että millaisia tapahtumia voisin olla mukana järjestämässä vaan olisi hyvä kun voisimme järjestää seminaareja etenkin toisen ja kolmannen polven ruotsinsuomalaisille, jotta he ymmärtäisivät miten arvokasta on osata kaksi kieltä ja kulttuuria. Heidän identiteettiään pitäisi vahvistaa, jotta kieli ja kulttuuri säilyisi tuleville sukupolville kun ensimmäisen polven ruotsinsuomalaiset jättävät tämän maallisen elämän. (Lomake 79)

Työskennellessäni toimitsijana Ruotsinsuomalaisten Keskusliitossa tein paljon markkinointia ja viestintää, ja usein tuntui ettei tapahtumien markkinointi tavoittanut tarpeeksi laajasti jäsenistöä. Kun toimintaa kehitetään ja halutaan saavuttaa uusia jäseniä, on todella tärkeätä tietää, mitä kautta informaatio saadaan jaettua. Kysymyksellä 14 selvitettiin mitä kautta tutkimukseen vastanneet henkilöt saavat parhaiten tietoa ja haluavat tietoja saada. Yllättäen yli puolet vastaajista 56 % kertoi saavansa tietoa sosiaalisen median, esimerkiksi Facebookin kautta. Tästä voi päätellä, että myös vanhempi sukupolvi on kiinnostunut käyttämään sosiaalista mediaa. Informaatiota saadaan myös lehdistä (32%), joista vastauksissa on mainittu esimerkiksi Ruotsinsuomalainen, Uutisviikko ja seurojen omat jäsenlehdet. ”Puskaradio” eli ystävien ja

tuttavien kautta kuultu tieto on kuitenkin tehokkain markkinointi- ja mainontakeino (64%) ruotsinsuomalaisen vähemmistön keskuudessa. Kun on esimerkiksi saanut hyvän kulttuurikokemuksen teatterista, sitä varmasti suosittelee myös mielellään tuttavilleen.

Viimeinen kysymys oli varattu yleisiä kommentteja varten. Palautteiden perusteella tällaiselle tutkimukselle ja kehitystyölle nähtiin olevan myös tarvetta. Kommenttien aiheet vaihtelevat, mutta muutamia kommentteja haluan tässä mainita.

Kiinnostus on kasvanut roimasti uuden vähemmistölain myötä. Olen saanut paljon uusia työtehtäviä, ystäviä, kulttuuria ja paljon muuta sen jälkeen. Mutta hyvin paljon on vielä tekemistä jotta suomen kieli pysyisi Ruotsissa. (Lomake 14)

Nyt kun suomen kieli on saanut arvostusta, täytyy meidän kaikkien suomalaisten yrittää edesauttaa kielen säilymistä. (Lomake 17)

Me suomalaiset olemme aika huonoja osallistumaan suomalaiseen toimintaan, vaikka haluammekin, että sitä järjestetään – valitettavasti :((Lomake 33)

Tärkeä nähdä suomen kieli yhtenä Ruotsin monista kielistä, että suomen kieltä tuetaan ja kehitetään omaa arvostaen ja muita loukkaamatta. Myös kaikki muut kielet ovat puhujilleen arvokkaita ja tärkeitä, ja jotta meidän kieltämme ja kulttuuriamme arvostettaisiin, on meidän arvostettava muiden kieltä ja kulttuuria. On tiedostettava se, että nuoren polven ruotsinsuomalaisissa on paljon monikielisiä ja monietnisen taustan omaavia lapsia ja nuoria. Vuorovaikutus maan valtakielen ruotsin puhujien kanssa on osa tätä kielten kirjoa, jossa tulee myös osata kunnioittaa toisia samalla kun vaalii omaa kieltään ja kulttuuriaan. (Lomake 44)

Ruotsinsuomalaisten suurin ongelma tällä hetkellä on saada mukaan toisen polven suomalaiset, siis meidän vanhemman polven lapset. Näillä ei aina ole suomen kielen taitoja, mutta he ovat ja tulevat olemaan hyvin kiinnostuneita suomalaisista juuristaan---.(Lomake 312)

4.2 Benchmarking-haastattelu

Benchmarking-haastattelulla halusin saada ideoita siihen, miten rakenteellisesti RSKL:n toimintaa voisi kehittää, sekä millaisia toimintatapoja toiminnan kehittämiseksi voitaisiin käyttää. Toiminnan sisältöön en haastattelulla hakenut niinkään lisäideoita, sillä Marttaliiton toiminta on sisällöltään ja tavoitteiltaan erilaista verrattuna RSKL:n toimintaan.

Haastateltavani Marjahelena Salonen on ollut 17 vuotta mukana Marttaliiton toiminnassa. Hän on aloittanut toiminnan seura- ja piiritasolla, josta on siirtynyt myöhemmin liittotasolle kehitysjohtajaksi. Tällä hetkellä hän toimii kehitysjohtajana ja järjestötiimin vetäjänä, sekä vastaa järjestöpalveluista ja koulutuksesta. Hänen mielestään on eduksi, jos työntekijä tuntee entuudestaan laajemmin järjestökenttää ja sitä, miten seura- ja piiritasolla asioita hoidetaan. Eri toiminnan ja kentän tasojen tuntemus auttaa myös siinä vaiheessa, kun aletaan kehittää toimintaa ja halutaan luoda käytännössä toimivia toimintamuotoja. Kun on toiminut seuratasolla, osaa ajatella kuinka seuroissa toimitaan käytännössä eri tilanteissa. Sitä kautta osaa hahmottaa, miten erilaisia toimintoja kannattaa muuttaa.

Marttaliitto on organisaationa rakenteeltaan samankaltainen kuin RSKL. Marttaliitolla on 16 piiriä ja 1300 yhdistystä. Keskusliitossa on 20 työntekijää ja piiritasolla työntekijöitä on 56. Tämä poikkeaa RSKL:sta, jolla piiritasolla ei ole palkattua henkilökuntaa, mutta muutamissa seuroissa saattaa olla työntekijä. Marttaliiton toiminnassa on suuressa osassa piirit, jotka ovat alueellisen toiminnan keskuksia. Jokaisella piirillä on omat tilansa, jotka on kunnostettu tämän päivän vaatimuksien mukaisesti. Tiloissa on opetuskeittiöt ja asianmukaiset tilat, joissa pystytään toteuttamaan monenlaista kotitalousneuvontaa. (Salonen 2014)

Marttaliiton keskusliitossa työntekijät jakautuvat kahteen ryhmään: neuvontatiimiin ja järjestötiimiin. Lisäksi on taloushallinto omana ryhmänään. Järjestötiimin tehtäviin kuuluvat viestintä, kansainvälinen toiminta ja järjestön kehittäminen. Neuvontatiimille puolestaan kuuluvat erilaiset asiantuntijapalvelut, esimerkiksi kotitalousneuvonta ja ravitsemustiede. Salosen mukaan on erittäin tärkeää, että asiantuntijajärjestössä

työntekijät ovat alansa osaajia ja ammattilaisia, sillä tärkein tehtävä on antaa asiantuntevaa ja luotettavaa tietoa. On myös tärkeää kouluttautua ja pitää toimintatavat ja tiedot ajan tasalla. Myös piiritasolla työntekijät ovat alansa asiantuntijoita, esimerkiksi kotitalouden opettajia. Marttaliiton jäsenyhdistyksillä ei ole työntekijöitä, vaan niissä toimitaan vapaaehtois pohjalta (Salonen 2014).

Kuten nykyaikana kaikessa toiminnassa, myös Marttaliitossa on haastateltavani mukaan huomattu tekniikan kehittyminen ja sosiaalisen median vahvistuminen. Kommunikaatio ja viestintä ovat nopeutuneet sosiaalisen median ja sähköisen viestinnän kautta, minkä vuoksi Marttojen toimintaan on lisätty sähköinen neuvontapalvelu. Markkinointi tapahtuu edelleen hyödyntäen kaikkia mahdollisia kanavia, kuten jäsenlehti, yhdistyskirjeet, sosiaalinen media ja sähköpostitse lähetettävät tiedotteet.

--- Mutta tietysti meilläkin on myös iäkstä jäsenistöä, niin meidän pitää huomioida se, että kaikki tavoitetaan. Mutta pikkuhiljaa siirrytään sinne sähköiseen, koska se on nopeampaa ja tehokkaampaa ja myös taloudellisempaa. (Salonen 2014)

Salosen mukaan on tärkeää, että jokainen organisaatio päivittää sääntöjään niin, että ne vastaavat tämän päivän odotuksia ja kohtaavat tämän päivän ihmisen. Tulisi myös pyrkiä siihen, että hallinto olisi seuratasolla mahdollisimman helppoa, jotta aikaa jäisi siihen tärkeimpään, eli itse toimintaan. Ennen oli isot organisaatiot ja ihmisillä aikaa ja mahdollisuuksia toteuttaa hallinnollisia tehtäviä enemmän, mutta tänä päivänä siihen ei ole mahdollisuutta. Esimerkkinä Salonen mainitsee jäsenrekisterin, joka aiemmin Marttaliitolla on hoidettu niin, että seurat lähettivät paperilla olevan jäsenrekisterin piiriin, josta piiri tekee koosteen liitolle. Nykyään on siirrytty sähköiseen toimintatapaan, jossa yhdistykset kirjautuvat jäsenrekisteripalveluun tietokoneella ja ilmoittavat jäsenensä sitä kautta. Tällainen suuri muutos kannattaa Salosen mielestä tehdä ajan kanssa ja valmistella jäsenseuroja muutokseen, jotta muutosvastarinta ei olisi niin vahva ja jäsenten olisi helpompi sopeutua uuteen toimintatapaan.

Kyllähän meillä keskusliittona on se tehtävä, että me kuunnellaan niitä heikkoja signaaleja, mitä ympäristössä tapahtuu, mitkä on niin kuin keskeisiä ajatuksia. Että me tehdään keskitetysti aina kolmen vuoden toimintasuunnitelmaa tai strategiaa. Ja katsotaan mitkä on sitten ne painopistealueet, joita sitten vuosittain tarkastetaan. Ja siis ideat voi tulla hyvinkin monelta taholta et kuunnellaan kent-

tää, kuunnellaan jäseniä, sieltä saattaa lähteä ihan yksittäisenkin jäsenen idea. (Salonen, 2014)

Marttaliitossa kehitysideoita saattaa tulla siis mistä tahansa, niin jäseneltä, työntekijältä kuin yhteiskunnan ajankohtaisista puheenaiheistakin. Kuuntelemalla jäsenistön ideoita ja pysymällä ajankohtaisissa aiheissa Marttaliiton toiminta saadaan pidettyä kiinnostavana, minkä myötä jäsenet osallistuvat toimintaan. Marttaliitolla on myös erilaisia teemoja, jotka saattavat vaihtua vuosittain tai vaikka kolmen vuoden välein. Teemoihin liittyen Marttaliiton keskusliitto tarjoaa erilaista materiaalia ja ideoita toimintaan, mutta piirit ja seurukset saavat myös itse ideoida toimintaa teeman mukaisesti. Erilaisia teemoja käyttämällä pystytään hyödyntämään eri alojen konsultteja ja asiantuntijoita, jotka osaltaan aktivoivat jäseniä ja tuovat toimintaan vankempaa faktapohjaa sitä kaipaaville.

Toimintaa kehitettäessä ja uusia ideoita mietittäessä kannattaa Salosen mukaan huomioida kaikki signaalit mitä kentältä, kollegoilta, yhteiskunnasta ja mistä tahansa tulee. Kaikki ideat kannattaa miettiä tarkoin, miten ja miksi kannattaisi lähteä muutosta tekemään. Salosen mukaan ihminen lähtee aktiivisemmin ja ehkä myös positiivisemmin mukaan muutokseen, mikäli pääsee itse tekemään ja vaikuttamaan asiaan ja tuomaan omia mielipiteitään esille. Salonen painottaa riittävän pitkän muutosajan ja hyvän viestinnän merkitystä muutosten toteuttamisessa ja muutosvastarinnan välttämässä. Kehitys- ja muutostyössä on myös hyvä tehdä pilottikokeilua pienen ryhmän kanssa. Pilottikokeilun kautta nähdään, voiko idea toimia käytännössä, voidaan tehdä muutoksia tai jopa jättää idean toteutus vain kokeiluasteelle, mikäli todetaan ettei se ole käytännössä toimiva.

Kuten jo aiemmin totesin, monien muiden järjestöjen jakamaa haastetta nuorten saamisesta mukaan vastuullisiin järjestötehtäviin ei ole Marttaliitossa koettu suurena ongelmana. Salosen mukaan yksi syy on, että he ovat onnistuneet uudistamaan Martta-brändin ja kirkastaneet toiminnan imagoa. Tämä on saatu toteutumaan tarjoamalla sellaista toimintaa ja palveluja, mitkä vastaavat tämän päivän nuoren ihmisen odotuksia ja kiinnostuksenkohteita. Nykyään ihmiset etsivät vapaa-ajan harrastuksiksi sellaisia toimintoja, joita itse haluavat tehdä, kun taas aikaisemmin järjestötoiminta on voinut sisältää asioita laidasta laitaan. Esimerkkinä Salonen kertoo puu-

tarha-Marttoista, joiden ryhmä on kasvanut viime vuosina todella paljon. Toiminta puutarha-Marttoilla on nimensä mukaista, eli kaikkea puutarhaan liittyvää. Puutarhasta kiinnostuneet tietävät siis tarkasti jo ryhmän nimestä mitä toiminta sisältää, ja osaavat hakeutua mukaan heitä kiinnostavaan toimintaan.

Martta-brändi on osaksi muotoutunut talonsisäisten keskustelujen kautta, mutta apuna on käytetty myös mainostoimistoa. Ajatuksia on peilailtu puheenjohtajien, toiminnanjohtajien ja eri foorumien avulla, kunnes kokonaisuus saatiin kasaan. Marttaliitolla on myös graafinen suunnitelma, jota kaikessa viestinnässä tulisi käyttää. Lisäksi on laadittu sekä markkinointi- että viestintäsuunnitelma. Käytössä on myös erilaisia strategioita, kuten viestintä-, järjestötoiminnan ja kansainvälisen toiminnan strategia.

Salosen mukaan jäsentilastoja tarkasteltaessa Marttaliiton jäsenmäärä nousee aina sellaisen vuoden aikana, kun järjestetään jokin isompi tapahtuma tai tempaus. Esimerkkinä tästä on isoäidin tilkkutäkki –tempaus, jossa suurkirkon portaille tehtiin maailman suurin tilkkupeitto. Jäsenten pysyvyyden kannalta hänestä on ehdottomasti tärkeää järjestää kiinnostavia alueellisia ja paikallisia toimintoja, tapahtumia ja kampanjoita. Paikallisia Marttoja tukemaan on laadittu esimerkiksi pop-up-Martta tapahtumakonsepti, jossa paikalliset vapaaehtoiset Martat pääsevät toteuttamaan juuri sellaista toimintaa, josta itse pitävät. Tapahtumien järjestämistä varten on laadittu valmis konsepti ja ohjeistukset, jotta toteuttaminen olisi mahdollisimman helppoa. Keskusliiton rooli on siis tukea paikallisia toimijoita ja pyrkiä helpottamaan jäsenyhdistysten hallinnollisia töitä.

5 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA KEHITYSIDEOITA RSKL:N TOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI

Tässä luvussa pyrin sekä kyselyn että haastattelun vastauksista saamieni tietojen perusteella esittämään kehitysideoita RSKL:n toimintaan. Osa ideoista koskee organisaation modernisointia ja uudistusta, osa toiminnan sisältöä. Huolellinen kehitystyö varmistaa järjestön toiminnan jatkumisen myös tulevaisuudessa, auttaa halutun toiminnan toteutumisessa, varmistaa että resurssit riittävät toiminnan järjestämiseen niin taloudellisesti kuin henkilöstön puolesta ja lisää toiminnan kiinnostavuutta (Harju 2004, 28).

5.1 Toiminnan organisointi

RSKL:n liittotoimistolla työskentelee seitsemän henkilöä, joista kolme on tällä hetkellä vakituisessa työsuhteessa ja neljä on määräaikaisessa työsuhteessa. Liittohallitukseen kuuluu puheenjohtaja, 1. ja 2. varapuheenjohtaja, kuusi jäsentä ja kolme varajäsentä. RSKL:n seuroilla ja piireillä on aikaisemmin myös ollut työntekijöitä, mutta nykyään yhä harvemmillä seuroilla ja piireillä on palkattuja työntekijöitä. Liittotoimiston työmäärä on kasvanut vuosien varrella samalla kuin kentällä palkallisten työntekijöiden määrä on vähentynyt. Myös liittotoimiston työntekijöiden määrä on vähentynyt, joten työmäärä on ajoittain todella suuri ja työtehtävät voivat vaihdella paljon. RSKL:n toiminnalle olisi todella hyödyllistä panostaa piiritason toimintaan ja lisätä piirien merkitystä toiminnassa. Piirin on helpompi päästä lähemmäksi jäsenyhdistyksiä ja jäseniä, ja piirin kautta olisi helpompi tavoittaa toiminnan erilaiset kohderyhmät. Piiritasolla voitaisiin järjestää esimerkiksi erilaisia kursseja, koulutuksia ja suurempia tapahtumia yhteistyössä piirin seurojen kanssa. Piirit voisivat kukin mahdollisesti löytää omat kohderyhmänsä ja keskittyä toiminnassaan näihin.

5.2 Työntekijät

Järjestötyöhön saatetaan usein palkata henkilö, jolla ei ole aiempaa kokemusta järjestötyöstä tai järjestötoiminnasta. Aiemmasta kokemuksesta on kuitenkin järjestötyössä hyötyä; Kun tuntee miten seura- tai piiritasolla toimitaan, on helpompi sopeuttaa oma keskusjärjestötyö kentällä tapahtuvaan työhön. Itse olen ollut kolme vuotta mukana Tukholman Suomi-seuran johtokunnassa ja minulle oli siitä kokemuksesta todella paljon hyötyä työssäni RSKL:ssa. Kuten Marjahelena Salonen haastattelussaan sanoi, on todella tärkeää, että asiantuntijajärjestössä työntekijät ovat oman alansa asiantuntijoita. Tämä on hyvä pitää mielessä, kun palkataan uusia työntekijöitä ja kun tarjotaan jäsenille asiantuntijapalveluja. Lisäksi on todella tärkeää se, että työntekijöiden ammattitaitoa ylläpidetään ja kehitetään esimerkiksi erilaisten ammatillisten kurssien ja lisäopintojen kautta. Panostus ja kiinnostus omaan työhön pysyy paremmin, kun työntekijälle tarjotaan mahdollisuuksia kehittyä ja käyttää osaamistaan työssään.

RSKL on tällä hetkellä murrosvaiheessa, kun henkilöstöä jää eläkkeelle, jäsenet ikääntyvät ja nuoria yritetään innostaa mukaan. Murrosvaihe tuo mukanaan suuria haasteita sekä henkilökunnan että toiminnan sisällön ja toimintatapojen suhteen. Uusiutuva henkilöstö muuttaa väistämättä toimintatapoja, ja monet vanhat ja jopa kaavoihin kangistuneet toimintatavat saattavat kokea rajujakin muutoksia. Tällä hetkellä RSKL:n liittotoimiston työntekijöille ei järjestetä kunnollista perehdytysjaksoa. Mahdollisuuksien mukaan olisi hyvä pyrkiä järjestämään perehdytysjakso, jossa uusi työntekijä saa seurata ja oppia työtä aiemman työntekijän kanssa yhdessä työskennellen. Perehdytysjaksolla varmistettaisiin uuden työntekijän sopeutuminen työympäristöön ja nopeutettaisiin hänen perehtymistään työtehtäviin ja järjestön toimintaan.

5.3 Organisaation toiminnan rakenteet ja säännöt

Järjestötoiminta on vuosien saatossa muuttunut huomattavasti. Aikaisemmin jäsenillä on ollut aikaa osallistua monipuolisesti eri tehtäviin järjestöissä, mutta nykyään näyt-

tää olevan toisin. Minusta yksi syy tähän saattaa olla se, että erilaisia järjestöjä ja harrastusmahdollisuuksia tarjoavia tahoja on nykyään runsaasti, ja kilpailu aktiivisista toimijoista on tässäkin asiassa kasvanut. Toinen syy saattaa mielestäni olla nykyajan työelämäkeskeisyys; Ihmiset tekevät enemmän ja enemmän töitä eikä aikaa ja energiaa jää vapaaehtoistoimintaan ja vapaa-ajan harrastuksiin. Tämä voi olla syynä myös järjestöjen ikärakenteeseen eli siihen, että järjestöissä toimivat aktiivisemmin jo työ- sekä arkielämässään seesteisempään vaiheeseen päässeet, eikä niinkään nuoremmat, jotka vielä luovat uraansa ja ovat kiinni esimerkiksi lapsiperheen elämässä. Kuten Marttaliitossa on tehty, olisi mielestäni myös RSKL:ssa hyvä päivittää säännöt nykyisiin toimintamuotoihin sopivaksi. Jäsenyhdistyksiltä vaadittavaa hallintoa tulisi keventää huomattavasti. Näistä muutoksista olisi hyvä keskustella jäsenyhdistysten kanssa ja kartoittaa millaisia muutoksia yhdistykset kaipaisivat hallinnolliseen toimintaansa. Marttaliitossa on hallinnollisia tehtäviä vähennetty muun muassa uudistetun jäsenrekisterin avulla. RSKL:ssa voitaisiin miettiä muutamien pilottiseurojen valitsemista ja kokeilla toimisiko jäsenrekisterin ylläpitäminen ja päivittäminen sähköisesti joko räätälöidyn ohjelman avulla tai yksinkertaisen Excel-taulukon avulla.

Marjahelena Salonen totesi haastattelun aikana useasti, että tärkeintä muutosta tehtäessä on antaa muutokselle tarpeeksi pitkä aika ja viestiä avoimesti ja selkeästi tulevista muut uudistuksista. Muutoksiin ei kannata ryhtyä ilman perusteellista ideointia ja toteutuksen valmisteluvaihetta ja ilman laajaa järjestökentän yhteistyötä. Muutoksista kannattaa myös ilmoittaa niitä koskevalle taholle niin pian kuin mahdollista, jotta muutoksiin osataan varautua. Uudistusten toteuttamisen tukemiseksi tulee laatia kattava viestintäsuunnitelma, jolla varmistetaan oikea-aikainen ja tarpeellinen informaatio muutosten tavoitteista ja perusteista.

5.4 Toimintastrategiat ja toimintasuunnitelmat

Vuosittain RSKL tekee seuraavan vuoden toimintasuunnitelman, ja liittokokouksessa hyväksytään toiminta- ja talousohjelma neljälle vuodelle kerrallaan. Toimintasuunnitelma tehdään koskemaan keskusliiton toimintaa, ja siinä on mukana myös liiton neljän erityisliiton (RSLU, RSHT, RSE ja Naisten Foorumin) toimintasuunnitelmat. Näi-

den lisäksi minusta olisi hyvä laatia ainakin markkinointi- ja viestintästrategia ja –suunnitelmat, joiden linjausten ja ohjeistuksen mukaan järjestön henkilöstön on helppompaa toimia ja vastata siten myös jäsenistön odotuksiin.

Viestintästrategia tarkoittaa pitkän tähtäimen strategista suunnitelmaa organisaation viestinnän hoitamiseksi. Strategia voidaan tehdä esimerkiksi 2-5 vuodeksi. Viestintästrategiassa pohditaan nykytilaa, resursseja ja tavoitteita, sekä keinoja joilla tavoitteisiin päästään (Avoin Kuitu 2015). Viestintästrategian avulla RSKL:n viestinnästä saataisiin johdonmukaisempaa ja tavoitteellisempaa. Koska työntekijöillä ei välttämättä ole ammatillista koulutusta viestintään, viestintästrategian avulla heidänkin olisi helpompaa hoitaa oman vastualueensa viestintätehtävää.

Markkinointisuunnitelmassa kiinnitetään huomiota siihen, että markkinoinnissa käytettävät toimenpiteet ovat tehokkaita ja suunnattu oikein. Sen avulla voidaan myös seurata toteutuvatko tavoitteet (markkinointisuunnitelma.fi 2015). Tällä hetkellä liittotoimistolla ei ole työntekijää, joka vastaisi pääsääntöisesti toiminnan markkinoinnista ja viestinnästä, vaan se kuuluu kaikkien työntekijöiden työtehtäviin omalla vastuualueellaan. Jos henkilökunnalla ei ole viestinnän tai markkinointiviestinnän koulutusta, liittotason markkinointisuunnitelma tukisi ja tehostaisi jokaisen työtä, kun ei jokaisen tarvitsisi erikseen miettiä ja valmistella perustason markkinointitapoja. Hyvä markkinointisuunnitelma luo toiminnalle myös uskottavamman ja asiantuntevamman imagon. Markkinointiviestinnästä ei kannata koskaan tinkiä. Mitä hyötyä on suunnitella ja järjestää hyvää ohjelmaa tai tapahtuma, jos ei siitä tiedä kukaan?

Viestintäsuunnitelma voidaan tehdä koko toiminnalle, mutta myös erikseen toiminnan eri osa-alueille. RSKL:lla on neljä erityisliittoa – eläkeläiset, liikunta, teatteri ja naisten foorumi – joiden toiminnalle olisi hyvä tehdä joka vuosi viestintäsuunnitelma. Lisäksi voidaan tehdä esimerkiksi kehitystyön tai lapsi- ja nuorisotyön viestintäsuunnitelmia.

5.5 Imago ja brändi RSKL:n toiminnalle

Kun järjestön toimintaa kehitetään, tulee linjata kenelle toiminta on tarkoitettu, mihin toiminnassa halutaan panostaa ja millainen brändi omalla toiminnalla halutaan olevan. RSKL:n jäsenistöstä suuri osa on yli 60-vuotiaita. Tämä vaikuttaa tietysti myös järjestön imagoon. Kun tavoitteena on saada uusia ja nuoria jäseniä, on mietittävä millaisella toiminnalla ja sitä vahvistavalla imagolla tavoitteeseen päästään. Imagoa on piristetty viimeksi muun muassa tekemällä uudet kotisivut ja avaamalla RSKL:lle ja sen erityisliitoille Facebook-sivut, joiden avulla on mahdollisuus kommunikoida jäsenistön kanssa nopeasti ja tehokkaasti ja tavoittaa myös potentiaalista nuorempaa jäsenistöä. Lisäksi käyttöön on otettu sähköiset uutiskirjeet ja sähköinen jäsenlehti, joita on helpompi levittää jäsenistölle kuin paperista uutiskirjettä, joka on usein jäänyt vain seurojen johtokunnan käyttöön. Näiden muutosten lisäksi tulisi edelleen linjata, millaisen kuvan RSKL haluaa itsestään antaa, mihin toimintamuotoihin keskitytään vai ollaanko yleisjärjestö. Samoin tulisi pohtia sitä, mitkä ovat toiminnan kohderyhmät eli huomioidaanko eri ikäpolvet, keskitytäänkö harrastustoimintaan ja miten vähemmistöoikeuksia tänä päivänä tulee puolustaa. Toisin sanoen tulisi linjata, mitkä ovat tulevaisuuden toiminnan painopisteet. Vasta kun itse tiedetään, mitä halutaan toiminnalla aikaansaada, voidaan ottaa myös ulkopuolista asiantuntija-apua tukemaan ja ideoimaan toteutusta. Olisi hyvä käydä laaja keskustelu avoimesti ja erilaisissa suunnitteluryhmissä ja tarvittaessa tukeutua esimerkiksi mainostoimiston asiantuntevaan apuun. Imagon rakentamista voi tukea suunnittelemalla toiminnalle myös uusi graafinen ilme. Suunnittelemalla RSKL:lle virallinen graafinen ilme saataisiin kaikille dokumenteille, kirjelmille ja materiaaleille yhteneväinen, siisti ja tunnistettava ilme, joka viestii myös toiminnan ammattimaisuudesta.

5.6 Toiminnan kehittämisstrategia

RSKL:n liittohallituksen jäsenille on valittu vastuualueet, joista liittohallituksen jäsen vastaa yhdessä liiton työntekijän kanssa. Järjestönkehitystoiminta on yksi vastuualueista. On mielestäni hyvä, että kehitystoiminta on määritelty yhdeksi keskeiseksi vas-

tuualueeksi, mutta toiminnan kehittäminen kuuluu myös jokaisen tehtävään. Jokaisen on mietittävä millä tavalla toimintaa voidaan kehittää ja viedä eteenpäin. Kehitystyötä on hyvä kaikkien tehdä jatkuvan parantamisen hengessä. Liittotason toiminnan kehittämiskohteet on hyvä kuitenkin määritellä ja päättää erikseen. Jos otetaan kehityskohteeksi esimerkiksi markkinointi ja viestintä, on hyvä kartoittaa mitä kaikkea tähän sisältyy ja suunnitella onko tarvetta kehittää kokonaisuutta vai vaan jotakin sen osa-alueista. Esimerkkinä voidaan mainita vaikka sosiaalisen median käyttö markkinoinnissa. Tässä kannattaa ottaa huomioon, että aihe on verrattain uusi ja kaikilla ei välttämättä ole tarvittavia valmiuksia ja tietoja aiheesta. Minusta osa kehitystoimintaa ovat erilaiset koulutukset ja kurssit, joiden avulla niin työntekijät kuin jäsenetkin perehtyvät ja lisäävät asiantuntemustaan. Kun mietitään hyviä tapoja sosiaalisen median käytössä seuratyössä, kannattaa tukeutua myös alan asiantuntijoihin. Jos käytävissä on asiantuntijaluennoitsija jolla on referenssejä uskottavilta tahoilta, lisää se yleensä aiheen kiinnostavuutta ja hyödyllisyyttä. Koulutus herättää usein myös enemmän kiinnostusta, kun luennoitsijana on joku muu kuin oman seuran puheenjohtaja tai joku muu tuttu henkilö.

Kehitystoiminnassa minusta kannattaa jakaa toiminnan kehitystavoitteet pienempiin osa-alueisiin, joita lähdetään välitavoitteiden kautta kehittämään. Siten on helpompi tarkastella aihetta monesta eri näkökulmasta, keskustella aiheista eri foorumeilla, ottaa vastaan palautetta ja mielipiteitä ja kaiken tämän jälkeen saada aikaan toiminnan muutosta ja kehitystä. Tämän edellytyksenä on kuitenkin kokonaisvaltainen toiminnan kehittämisstrategia, jonka mukaisesti yksittäisiä kokonaisuuksia kehitetään.

6 KÄYTÄNNÖN TOIMINTAIDEOITA

Tutkimuskyselyssä nousi esiin muutamia uusia ja kiinnostavia ideoita, ja muutamat toimintaideat ja toiveet esiintyivät useamman kerran. Seuraavaksi esittelen kaikille avoimessa kyselyssä esiin nousseita ideoita ja esitän muutamia toteuttamisiideoita.

6.1 Teemoja toiminnalle

Marttaliiton kehitysjohtajan näkemyksen jakaen olen samaa mieltä siitä, että ideoita toimintaan kannattaa hakea aktiivisesti kaikkialta ja kaikki mahdolliset ehdotukset kannattaa huolella arvioida. RSKL toimii jäsentensä hyväksi ja ajaa jäsentensä etuja, joten on mielestäni selvää, että myös jäsenten mielipiteitä ja toivomuksia järjestön asiakkaina tulee kuunnella ja ottaa huomioon. Marttaliitossa on havaittu, että jäsenmäärät ovat nousseet aina sellaisina vuosina, kun on järjestetty suurempi tapahtuma tai tempaus. Minusta ajatus on hyvä ja hyödynnettävissä myös RSKL:n toiminnassa.

Tapahtumat tai tempaukset voivat liittyä johonkin yleisesti ajankohtaiseen teemaan, jonka mukaan koko vuoden tai useammankin vuoden toiminnan painopisteet määrytyisivät. Ideoita erilaisiin teemoihin kannattaa kysellä jäseniltä, tai valita jokin ajankohtainen aihe, joka puhuttaa yleisesti. Esimerkiksi tällä hetkellä terveys ja hyvinvointi on ajankohtainen aihe Ruotsissa. Minusta olisi hyvä panostaa koko RSKL:n toiminnassa ruotsinsuomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvään toimintaan. Tähän teemaan liittyen voi järjestää nuorille erilaisia liikuntaleirejä, joissa ruotsinsuomalaiset tai suomalaiset urheilijat olisivat mukana tähtivieraina. Nuorille voisi järjestää myös salibandyturnauksen, jossa reilu peli ja hauskanpito olisi tärkeintä. Terveys ja hyvinvointi teemaan sopivat myös erilaiset luento ja hyvinvointitapahtumat ja erilaiset lajikokeilut. Esimerkiksi lajikokeilukiertueita voisi järjestää ympäri Ruotsin. Eläkeläisille ja muille asiasta kiinnostuneille voisi järjestää erilaisia luentoja ja kursseja ikäihmisen terveyteen liittyvistä aiheista, ja eri lajien ja eri ikäluokan liikunnanohjaajan kursseja voitaisiin järjestää.

Keskusliiton tehtävänä olisi luoda hyvät suunnitelmat ja ohjeistukset erilaisten tapahtumien järjestämiseen niin, että piirit ja seurat eivät joutuisi käyttämään aikaansa liialliseen suunnitteluun, vaan voisivat keskittyä tapahtumien toteutukseen. Keskusliitto koostaisi myös erilaista materiaalia, joita voisi käyttää opintomateriaalina tai muuten teemaan liittyvän ohjelman järjestämisessä. Teemojen avulla toimintaan saataisiin jonkinlainen punainen lanka, jota seuraamalla seurat, piirit ja myös keskusliitto voisivat järjestää omia tapahtumiaan. Teemavuoden päätteeksi keskusliitto voisi järjestää joko yksin tai yhteistyössä seurojen ja piirien kanssa suuremman teemaan liittyvän tapahtuman. Panostamalla ohjelmaan taloudellisesti, ajallisesti ja laadullisesti on mahdollisuus tavoittaa uusia jäseniä tai saada vanhat jäsenet aktivoitumaan entisestään.

Omat juuret kiinnostavat

Historia, perinteet ja sukututkimus kiinnostavat niin vanhempaa kuin nuorempaa ruotsinsuomalaista sukupolvea. Sekä historia Suomessa että suomalaisten historia Ruotsissa tulee esiin monissa vastauksissa. Nuorempi sukupolvi on kiinnostunut omista juuristaan, ja vanhempi sukupolvi on kiinnostunut juuristaan, mutta haluaa myös jättää tuleville sukupolville tietoa menneestä. Erilaisia tutkimuksia ja kirjoja on tehty liittyen ruotsinsuomalaisiin ja metsäsuomalaisiin, eli Bergslagenin, Taalainmaan ja näiden pohjoispuolisten maakuntien laajoihin metsiin asumaan asettuneisiin suomalaisiin kaskenpolttajiin (Remes. 1). Mielestäni näihin aiheisiin liittyvää materiaalia ja kurssseja pitäisi mainostaa enemmän ja tarjota näkyvämmiin ja niitä on tarjottava sekä suomeksi että ruotsiksi.

Lasten ja nuorten kulttuuri

Kysely osoitti, että lasten- ja nuortenkulttuurille on myös kysyntää. Erilaisten tapahtumien ja toimintojen kautta toivotaan, että suomen kieli välittyisi ja tarttuisi lapsiin ja heidän kauttaan säilyisi Ruotsissa. RSKL:n Mukulat -toiminta on erittäin hyvä ja kehittämiskelpoinen konsepti, johon kannattaa ehdottomasti panostaa. Toiminta on kaksi-

kielistä ja nykyaikaista, ja siinä vetäjinä toimivat lähinnä nuoret ja nuorten vanhemmat, joilla on oma intressi laadukkaan ohjelman tuottamiseen. Mukulat -konseptissa järjestetään eri puolilla Ruotsia kaksikielisiä lastentapahtumia ja työpajoja. Tavoitteena on aktivoida paikallisia toimijoita ja toiminnalla pyritään siihen, että Mukulat -tapahtumat vakiinnuttaisivat asemansa kuntien kulttuuritarjonnassa. Minusta olisi kannattavaa tehdä Mukulat -konseptille pidemmän ajan toimintasuunnitelma, jossa mietittäisiin tarkasti millaisia tavoitteita toiminnalla on ja miten niihin tavoitteisiin päästäisiin. Konseptin laajentamismahdollisuudet ovat lähes rajattomat. Mukulat on hyödyntänyt tapahtumissaan paljon Suomessa nykyisin menestyviä lastenorkestereita ja mielestäni kannattaakin panostaa nimenomaan nyky-Suomen kulttuurista löytyvään tarjontaan. Suomalainen kulttuuri on laadukasta, ja varmasti ruotsinsuomalaiset, nuoret vanhemmat arvostaisivat uudemman suomalaisen kulttuurin esittelemistä heidän lapsilleen. Mukulat -toiminnassa kannattaisi siis mielestäni laatia tarkat suunnitelmat ja strategiat, joissa mietitään toiminnan tavoitteita ja millä tavalla ne saavutetaan. Kun toiminnalla on vahva perusta, sitä on hyvä lähteä jatkokehittämään.

Suurin osa vastaajista toivoi erilaisia kulttuuritapahtumia ja -ohjelmaa myös aikuisille. Tällä hetkellä suurin osa kulttuuritarjonnasta on tangoa, karaoke-illoja, iskelmämusiikkia ja kansantantua, jotka ovat lähinnä vanhemman sukupolven mieleen. Marjahelena Salonen sanoi haastattelussa, että usein seurat valittavat, ettei nuoria kiinnosta tulla mukaan toimintaan. Kun joku nuori innostuu ehdottamaan jotain uutta, tekevät vanhemmat jäsenet ymmärtämättään virheen, kun toteavat, että tuota on jo kokeiltu 70-80 luvulla, ei se toimi”. Luultavasti tämä yksittäinen innostunut nuori ei ole ollut edes syntynyt vielä tuolloin, ja tuollainen kommentti ei ainakaan kannusta kokeilemaan olisivatko ajat muuttuneet. Jos nuoria oikeasti halutaan ja kannustetaan mukaan toimintaan, olisi mielestäni tärkeää, että heidän ideoitaan kuunneltaisiin ja heille annettaisiin mahdollisuus kokeilla. Ajat muuttuvat, ja se mikä ei joskus toiminut, saattaa toimia nyt, kun taas se mikä joskus on toiminut, ei välttämättä ole enää nykyään kannattavaa. Kaikessa toiminnassa tulee kuitenkin muistaa ottaa huomioon kaiken ikäiset; vanhempia jäseniä ei saa unohtaa vaikka uusia tavoitellaan mukaan. On kuitenkin muistettava, että mikään toiminta ei ole toista tärkeämpää, vaan kaikessa on pyrittävä tasa-arvoisuuteen esimerkiksi taloudellisia resursseja jaettaessa.

Suomen kielen kehittäminen

Itselläni on jo pitkään ollut mielessäni järjestää suomen kielen kielikahvilailtoja Tukholmassa. Tekemässäni tutkimuskyselyssä mainittiin esimerkkinä toiminnasta kielikahvila, koska halusin tietää, kiinnostaisiko muita samanlainen toiminta. Yllätyksekseni kielikahvila sai paljon kannatusta. 33 vastaajan mielestä kielikahvila kuulostaa mielenkiintoiselta, rennolta ja nuorekkaalta idealta puhua ja oppia suomea. Kielikahvilan voisi järjestää viihtyisässä kahvilassa, jonne olisi helppo tulla. Jokaiselle kerralle voitaisiin valita teema, kuten suomalainen nykymusiikki, tai sitten keskustelua voitaisiin käydä vapaasti ja tutustua muihin osallistujiin. Kielikahvila olisi minusta sellainen ympäristö, johon kuka tahansa voisi tulla puhumaan tai vaan kuuntelemaan suomea, huolimatta siitä millaiset kielitaidot henkilöllä on.

Yllätyksekseni monissa vastauksissa nousi esille nykysuomen oppiminen ja kielen kehittäminen. Monet ovat huolissaan oman kielitaidon ylläpitämisestä ja siitä, että suomen kieli kehittyy Suomessa, mutta Ruotsissa asuvilla suomen kielen kehitys pysyy samalla tasolla kuin se oli Ruotsiin muutettaessa. Kielineuvosto järjestää vuosittain kieliseminaarin Tukholmassa. Seminaarissa tarkastellaan nimenomaan kielen kehitystä ja kerrotaan uusimmista trendeistä suomen kielessä. Kaikilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta näihin seminaareihin osallistua, eikä yksi seminaari vuodessa auta kehittämään kielitaitoa. Minusta voisi olla hauska ja uusi idea lisätä esimerkiksi RSKL:n Facebook-sivuille joka viikko ns. viikon sana, joka olisi uudissana Suomesta. Myös jäsenlehteen voisi lisätä oman palstan suomen nykykielestä ja sen kehityksestä. Tekstien ei tarvitsisi olla tieteellisesti kirjoitettuja, vaan lähinnä hauskoja ja mieltä piristäviä lyhyitä tekstejä.

Opintopiirit ja opiskelu

Opintopiirejä ja opiskelu mainitaan monessa kyselyn vastauksessa. Opintopiirien aiheita voisivat olla omaelämäkerran kirjoittaminen, kirjoittaminen, suomen kielen oppiminen, laulujen kirjoittaminen, käsityötaidot ja nyky-Suomen kulttuuri. Opintopiirejä järjestettäessä kannattaa yrittää tehdä yhteistyötä esimerkiksi ABF:n (Arbetarnas

bildningförbund) kanssa, jolloin opintopiireihin voi saada pientä tukirahaa, avustusta opettajan palkkioon tai ehkä jopa tilat opintopiirin järjestämiseen. Ideoita opintopiirien aiheisiin kannattaa kysyä jäseniltä ja vastauksien mukaan koostaa laadukas kokonaisuus, jota markkinoidaan tehokkaasti.

Suomalainen kulttuuri, musiikki, kirjallisuus, muoti, design, arkkitehtuuri ja ruokakulttuuri kiinnostavat paitsi ruotsinsuomalaisia myös ruotsalaisia. Aiheet kiinnostavat niin nuoria kuin vanhempiakin, joten ideoimalla toimiva konsepti tai sisältö tapahtumalle, kurssille tai seminaarille, voidaan tavoittaa sekä uusia että vanhoja jäseniä. Esimerkkinä voidaan ajatella suomalaista musiikkia. Nykyään Suomessa tehdään kansainvälisestikin todella arvostettua musiikkia, mutta Ruotsissa suomalainen musiikki ei ole kovin näkyvästi esillä (ei vaikka ollaankin naapurimaita). Laadukas ja hyvältä kuulostava musiikki kiinnostaa varmasti myös isoa osaa nuorista ja nuorista aikuisista. Minusta olisi hienoa jos Ruotsissa järjestettäisiin nuorille suunnattuja musiikkitapahtumia, jossa pääosassa olisi suomalainen nykymusiikki.

6.2 Lopuksi

Järjestötoiminnan tulisi mielestäni olla aina askeleen edellä ja ennakoida sitä, mihin maailma on menossa. Toimintaa on kehitettävä jatkuvasti ja suunnitelmallisesti sen mukaan, mitkä ovat ajankohtaisia suuntia ja puheenaiheita. Aina tulee kuitenkin miettiä, mitä toiminnalla halutaan, keitä halutaan tavoittaa ja millä tavalla tavoitteisiin päästään. Minun mielestäni ruotsinsuomalaisessa toiminnassa tärkeintä on suomen kielen ja kulttuurin ylläpitäminen ja sen välittäminen myös lapsille ja lastenlapsille. Osallistujat tukevat toiminnallaan ruotsinsuomalaisuutta ja pystyvät vaikuttamaan itse siihen, millainen asema ruotsinsuomalaisilla on tulevaisuuden Ruotsissa.

7 LÄHTEET

Avoin Kuitu 2007. Opas: Viestintästrategia ja viestintäsuunnitelma
<http://www.avoinkuitu.fi/wp-content/uploads/2014/02/Viestintastrategia.pdf>

Björklund, Krister 2009, Muuttuva ruotsinsuomalaisuus:
<http://www.arkisto.org/forskning-utbildning/artiklar-recensioner/muuttuva-ruotsinsuomalaisuus/?lang=fi>

Harju, Aaro, 2004. Järjestön kehittäminen. Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2007. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi

Länstyrelsen 2015. Laki kansallisista vähemmistöistä.
<http://www.lansstyrelsen.se/stockholm/Sv/manniska-och-samhalle/nationella-minoriteter/suomeksi/Pages/laki-kansallisista-vahemmistoista-.aspx>

Markkinointisuunnitelma.fi 2015. Etusivu. <http://www.markkinointisuunnitelma.fi>

Marttaliiton kotisivut 2015. Järjestö. <http://www.martat.fi/info/jarjesto/>

Niva, Mikael & Tuominen, Kari 2005. Benchmarking käytännössä. Hyviä kysymyksiä ja benchmarking-tutkimuksia. Itsearviointin työkirja. Oy Benchmarking Ltd

Remes, Seppo 2009. Kaskiviljely suomalaismetsissä.

Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton kotisivut 2015 www.rskl.se

Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto 2013. Liittokokouksen pöytäkirja 2013a.

Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto 2013. Toimintakertomus 2013b.

Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto 2013. Säännöt 2013c

Suomalaistaustaiset Ruotsissa 2012. Statistiska Centralbyrån 31.12.2012
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=185&artikel=5451135>

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli, 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi

HAASTATTELU

(Tehnyt Anna-Maija Vaimala)

Salonen, Marjahelena 2014. Marttaliiton kehitystoiminta. Haastattelu kasvokkain. Helsinki 3.9.2014.

8 LIITTEET

Liite 1 Webropol-kysely

Liite 2 Haastattelukysymykset

LIITE 1

Kysely kiinnostuksesta suomen kieltä ja kulttuuria kohtaan Ruotsissa / Ett frågeformulär om ditt intresse för det finska språket och den kulturen i Sverige

Ohjeistus / Vägledning

Tämä tutkimuskysely on osa kulttuurituotannon opiskelijan Anna-Maija Vaimalan opinnäytetyötä. Tutkimuksen tarkoitus on kartoittaa Ruotsissa asuvien suomalaistaustaisten henkilöiden kiinnostusta suomen kieltä ja kulttuuria kohtaan sekä selvittää henkilöiden kiinnostusta vähemmistöasioissa ja järjestötoiminnassa. Kysely on täysin anonyymi.

Opinnäytetyön lopputuloksena on materiaali, jossa on kehittämissuhteita ja –keinoja suomen kieltä ja kulttuuria ylläpitävään ja edistävään toimintaan. Opinnäytetyön tilaajana on Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto RSKL.

Denna forskningsenkät är en del av studenten Anna - Maija Vaimalas examensarbete inom kulturproduktion vid Humanistiska Yrkeshögskolan. Syftet med studien är att identifiera intresset för finska språket och kulturen av personer som bor i Sverige och har finsk bakgrund, samt att ta reda på dessa personers intresse för minoritetsfrågor och föreningsverksamhet. Undersökningen genomförs helt anonymt.

Slutresultatet skall fungera som material innehållande förslag och metoder för att utveckla sådan verksamhet som främjar och upprätthåller det finska språket och kulturen i Sverige. Examensarbete görs på uppdrag av Sverigefinska riksförbundet, RSKL.

Kyselyyn vastaaminen vie noin 5-10 minuuttia. / Det tar ungefär 5-10 minuter att svara på frågorna.

Vastaa kysymyksiin joko suomeksi tai ruotsiksi. / Svara på frågorna antingen på finska eller på svenska.

Vastaa viimeistään 17/12/2013 mennessä. / Svara senast 17/12/2013.

Tausta/ Bakgrund

1. Missä olet syntynyt? / Var är du född?

1. Suomessa / i Finland
2. Ruotsissa / i Sverige
3. Jossain muualla, missä / Någon annanstans, var?

2. Mikä on suhteesi Suomeen esim. oletko syntynyt Suomessa, onko jompikumpi vanhemmistasi Suomesta, asutko suomalaisen kanssa, asuuko sinulla sukua Suomessa vai oletko muuten vain kiinnostunut suomen kielestä ja kulttuurista? /

Vilket är ditt förhållande till Finland, till exempel är du född i Finland, är någon av dina föräldrar från Finland, bor du med en finländare, har du familj/släktingar som bor i Finland eller är du annars bara intresserad av det finska språket och kulturen?

3. Puhutko / Talar du

1. Suomea / Finska
2. Ruotsia / Svenska
3. Molempia / Båda

4. Kuinka vanha olet? / Hur gammal är du?

1. 6-13 vuotias / 6-13 år gammal
2. 14-17 vuotias / 14-17 år gammal
3. 18-25 vuotias / 18-25 år gammal
4. 26-35 vuotias / 26-35 år gammal
5. 36-45 vuotias / 36-45 år gammal
6. 46-55 vuotias / 46-55 år gammal
7. 56-65 vuotias / 56-65 år gammal
8. 66-75 vuotias / 66-75 år gammal
9. 76-85 vuotias / 76-85 år gammal
10. 86-95 vuotias / 86-95 år gammal
11. Yli 95 vuotias / Äldre än 95

5. Asutko / Bor du

1. Suurkaupungissa / i en storstad
2. Pienessä kaupungissa/kunnassa / i en mindre stad/kommun

6. Asutko / Bor du

1. Yksin / Själv
2. Perheen kanssa, keitä perheeseen kuuluu? / Med familj, bestående av
3. Yksinhuoltaja / Som ensamstående förälder med barn

Suomen kieli ja kulttuuri / Finska språket och kulturen

7. Kiinnostaako sinua suomen kieli ja sen oppiminen/ylläpitäminen ja/tai suomalainen/suomenkielinen kulttuuri? / Är du intresserad av det finska språket och att lära dig/ upprätthålla det och/eller finsk/finländsk kultur?

1. Kyllä / Ja
2. Ei / Nej
3. Molemmat kiinnostavat / Båda intresserar mig

8. Jos vastasit KYLLÄ niin minkälainen kulttuuri sinua kiinnostaa tai millaisessa muodossa haluaisit suomen kieltä opiskella? (Esimerkiksi suomalainen musiikki, historia, lastenkulttuuri, kirjallisuus, opiskelu opintopiirissä, suomen kielen kahvila...) /

Om du svarat JA då vilken typ av kultur du är intresserad av, eller i vilken form skulle du vilja studera det finska språket? (Till exempel, finsk musik, historia, barnkultur, litteratur, utbildning studiecirklar eller på finska språkcafé...)

Suomen kieleen ja kulttuuriin keskittynyt järjestötoiminta / Föreningsverksamhet inriktad på det finska språket och kulturen

9. Kiinnostaako sinua suomen kieleen tai kulttuuriin liittyvä järjestötoiminta? / Är du intresserad av föreningsliv som inriktar sig på det finska språket och kulturen?

1. Kyllä / Ja
2. Ei / Nej
3. En osaa sanoa / Kan ej säga

10. Jos vastasit EI niin miksi ei? Jos vastasit KYLLÄ niin millainen järjestötoiminta sinua kiinnostaa? (Esimerkiksi kulttuuri, liikunta, naistoiminta, lasten toiminta, eläkeläistoiminta, vaikuttaminen oman kunnan vähemmistöasioihin) /

Om du svarat NEJ, varför inte? Om du svarat JA, vilken typ av föreningsaktiviteter är du intresserad av ? (Till exempel, kultur, idrott, kvinnoverksamhet, barnaktiviteter, pensionärsverksamhet, inflytande i de lokala minoritetsfrågorna)

11. Oletko mukana jossain järjestössä tai toiminnassa, jossa on osana suomen kieli tai kulttuuri? /

Är du medlem i någon organisation eller verksamhet som inriktar sig på det finska språket eller kulturen?

1. Kyllä / Ja
2. En / Nej

12. Kiinnostaisiko sinua olla mukana järjestämässä toimintaa jossa on mukana suomen kieli tai kulttuuri? /

Skulle du vara intresserad av att vara med att organisera aktiviteter, som inriktar sig på det finska språket och kulturen?

1. Kyllä / Ja
2. Ei / Nej
3. En, haluan vain osallistua toimintaan tai tapahtumiin joissa aiheena on suomen kieli tai suomalainen kulttuuri / Nej, jag vill bara delta i aktiviteter eller evenemang som inriktar sig på det finska språket och den finska kulturen.
4. En osaa sanoa / Kan ej säga

13. Jos vastasit äskeiseen kysymykseen KYLLÄ, niin minkälaista toimintaa?

(Esimerkiksi seminaareja, musiikkitapahtumia, lastenkulttuuria, lukupiirejä, muuta) /

Om du svarat JA, vilken typ av verksamhet? (Till exempel, workshops, musikevenemang, barnkultur, läscirklar, annat)

14. Mitä kautta saat/haluat tietoja suomenkielisestä toiminnasta (Esimerkiksi tuttavilta, koulun kautta, lehdet, järjestöt, kotisivut, Facebook) /

Var får du/vill ha information om den finska verksamheten (till exempel genom bekanta, genom skolan, tidningar, organisationer eller via webbplatser som till exempel Facebook)

15. Muita kommentteja / Ytterligare kommentarer

LIITE 2

Marttaliitto

Marjahelena Salonen,

kehitysjohtaja, järjestötiimin vetäjä, koulutus

Haastatteluun kysymyksiä

1. Kauanko itse olet ollut Marttaliitossa mukana?
2. Koulutustaustasi? Työtehtäväsi?
3. Miten toiminta on muuttunut aivan alkuajoista?
4. Millaisia sääntömuutoksia on tehty?
5. Mistä toiminnan kehitys Marttaliitossa alkaa? Mihin kannattaa kiinnittää huomiota, kun aletaan uudistaa?
6. Onnistuneet muutokset Marttaliiton kehitystyössä?
7. Vähemmän onnistuneet muutokset Marttaliiton kehitystyössä?
8. Mitä valtio vaatii teiltä rahoituksen saamiseksi?
9. Mikä on vaikuttanut jäsenmäärän laskuun? Entä nousuun?
10. Organisaatio (työnjohto, työntekijät, hallitus) miten kaikki toimii? Hallituksen tehtävä?
11. Miten tärkeää on ammattimaisuus?
12. Vuosituhannen alussa mietittiin uudelleen strategioita, ketkä Marttaliitolla pohivat strategioita, toimintaohjelmia, teemoja ym?
13. Mitä Marttaliitossa tällä hetkellä kehitetään?
14. Tärkeintä kansalaisjärjestötyössä?